

Evaluatie Politieke Avond

afdeling Onderzoek en Statistiek

19 januari 2007

Inhoudsopgave

1	Samenvatting	3
2	Inleiding	9
3	Waardering raadsleden en fractievolgers	11
3.1	Inleiding	11
3.2	Waardering onderdelen Politieke Avond	11
3.3	Doelstellingen	16
3.4	Waardering totaal	20
3.5	Verschillen tussen partijen	22
3.6	Praktische aspecten	23
4	Waardering portefeuillehouders	27
4.1	Inleiding	27
4.2	Waardering onderdelen Politieke Avond	27
4.3	Doelstellingen	30
4.4	Waardering totaal	31
4.5	Praktische aspecten	32
5	Waardering bezoekers	33
5.1	Bezoekers op de Politieke Avond	33
5.2	Voorlichting aan bezoekers	34
5.3	Ervaringen insprekers en bezoekers	35
5.4	Algemeen oordeel over Politieke Avond	37
6	Waardering ambtenaren	39
6.1	Ambtenaren op de Politieke Avond	39
6.2	Voorlichting aan ambtenaren	39
6.3	Ervaringen ambtenaren	40
6.4	Algemeen oordeel over Politieke Avond	42
	Bijlagen	45
1	Opmerkingen raadsleden en fractievolgers	45
2	Opmerkingen portefeuillehouders	57
3	Opmerkingen bezoekers	59
4	Opmerkingen ambtenaren	61

1 Samenvatting

Oordeel Politieke Avond: voorzichtig positief met kritische kanttekeningen

Raadsleden en fractievolgers, portefeuillehouders, ambtenaren en burgerbezoekers hebben hun mening gegeven over de Politieke Avond, de nieuwe vergaderstructuur van de gemeenteraad.

Onder al deze geledingen is de groep die het systeem geslaagd vindt groter (soms net aan) dan het aandeel dat de Politieke Avond negatief beoordeelt. De grootste voordelen zijn de efficiency van het systeem en het feit dat er nu meer de nadruk op hoofdlijnen ligt.

Voor al onder raadsleden en fractievolgers zijn er ook flink wat kritische geluiden.

De belangrijkste pijnpunten die naar voren gebracht worden hebben betrekking op de tijdsdruk op de avond, de kwaliteit van het debat en de verslechtering van het contact tussen raad en college.

Al met al vindt een meerderheid van de betrokkenen de Politieke Avond een verbetering in vergelijking met het oude vergadersysteem.

Het nieuwe vergadersysteem geëvalueerd

Sinds het voorjaar van 2006 komt de Nijmeegse gemeenteraad in principe iedere 14 dagen op een Politieke Avond bijeen. Zo'n avond bestaat uit verschillende onderdelen met elk een strakke agenda:

- de Burgerronde, waarin burgers kunnen inspreken en ambtenaren technische informatie geven
- de Kamerronde, bestemd voor opinievorming en -uitwisseling tussen de politieke partijen
- de Besluitronde, waarin daarvoor gekozen onderwerpen bediscussieerd worden.

Met de invoering van de Politieke Avond streefde de raad vier doelstellingen na:

- verbeteren van het contact tussen raad en inwoners, organisaties en instellingen in het besluitvormingsproces
- duidelijke positionering debat in besluitvorming
- versterken agendastellende rol van de raad
- efficiënte besluitvorming

De raad wil weten of deze doelstellingen ook gerealiseerd zijn en of er verbetermogelijkheden zijn. Daarom heeft de afdeling Onderzoek en Statistiek in november 2006 enquêtes uitgevoerd onder raadsleden en fractievolgers, portefeuillehouders (incl. gemeentesecretaris), burgers en ambtenaren. Al deze groepen hebben hun mening gegeven over het functioneren van de Politieke Avond in de periode mei-november 2006 (12 bijeenkomsten).

Realisering doelstellingen

Politieke Avond draagt maar beperkt bij aan verbeteren contact tussen raad en burgers

Aan het contact tussen raadsleden en burgers op de Politieke Avond worden wisselende waarderingen gegeven. Enerzijds geven veel raadsleden aan dat het op de

avond makkelijk tot contact komt.

Anderzijds vindt ook een deel van de raadsleden dat er niet voldoende informeel contact is. Jammer genoeg is de burgeropkomst op de Politieke Avond beperkt en zijn het vaak dezelfde mensen die komen. Sommige raadsleden tekenen aan dat contact met de burgers vooral buiten het stadhuis tot stand zal moeten komen.

De burgers die de Politieke Avond bezoeken vinden de bijeenkomst interessant. Van degenen die ingesproken hebben vindt 1/3 dat ze daarvoor te weinig tijd kregen, 20% van de raadsleden vindt dat eveneens.

Overigens heeft de invoering van de Politieke Avond een negatief effect gehad op de band tussen raad en portefeuillehouders. Van beide kanten wordt dat aangegeven: er is sprake van een "papierrelatie".

Strak tijdschema heeft voor- en nadelen voor kwaliteit debat

Vooraf in de Kamerronde is er sprake van een strak tijdschema: een half uur (of eventueel een uur) per agendapunt. In theorie, en volgens sommige betrokkenen ook in de praktijk, dwingt dit deelnemers meer tot de kern van de zaak te komen. Veel vaker wordt echter naar voren gebracht dat de kwaliteit van het debat, in Kamer- maar ook in de Besluitronde, nog te slecht is: te veel vragen, te weinig tijd voor verschillende (politieke) partijen, te detaillistisch. Naast de tijdsdruk wordt ook nog een andere verklaring voor het tekort schieten van het niveau van het debat genoemd. Men zoekt het ook in het eigen functioneren: de inbreng van deelnemers en voorzitters is niet altijd voldoende.

Agendavorming: (te) weinig initiatief van raadsleden?

De helft van de raadsleden vindt de doelstelling "sterkere grip op agendastelling" onvoldoende geslaagd. Ze oordelen vooral negatief over de initiatieven van raadsleden om onderwerpen op de agenda te krijgen. Dat gebeurt te weinig. Maar ligt dat aan het systeem Politieke Avond? Er is maar een klein groepje dat vindt dat het in dit stelsel voor raadsleden moeilijk is een onderwerp op de agenda te krijgen. Het lijkt dus meer aan het tekort schieten van het gebruik maken van de mogelijkheden te liggen dan aan de opzet van de Politieke Avond zelf.

Zowel raadsleden als portefeuillehouders brengen naar voren dat ze in de opzet van de Politieke Avond de mogelijkheid tot "open", meer vrij, thematisch debat missen.

Efficiency meest geslaagde onderdeel

Zowel raadsleden als portefeuillehouders zijn redelijk positief over de efficiency van de besluitvorming op de Politieke Avond. Dat door de hoge frequentie makkelijke onderwerpen snel afgehandeld worden is het grootste voordeel. Maar ook is er in deze vergaderstructuur minder dubbel debat en een gerichtere keus uit de agenda's mogelijk. Maar ook hier noemt men bij dit voordeel een nadeel: snellere besluitvorming kan ten koste van zorgvuldigheid gaan.

Het contact tussen raadsleden en ambtenaren is door de Politieke Avond verbeterd. Beide partijen waarderen de manier waarop "technische informatie" wordt verstrekt. De ambtenaren vinden wel dat er soms erg weinig gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid technische vragen te stellen.

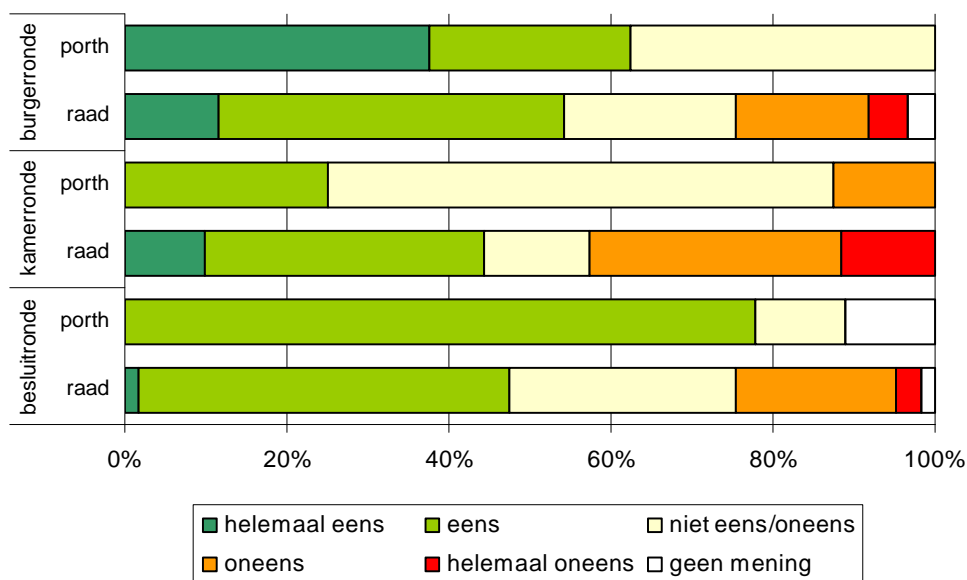
In het onderstaande schema zijn de zwakke en sterke punten van de Politieke Avond per doelstelling samengevat. Ook is te zien welke rapportcijfers raadsleden en portefeuillehouders geven aan de realisatie van de doelstellingen.

doelstelling	positief	negatief	rapportcijfer
contact	<ul style="list-style-type: none"> op Politieke Avond makkelijk contacten raad-burgers 	<ul style="list-style-type: none"> er komen weinig burgers, vaak dezelfde weinig tijd voor inspraak relatie raad-college is "papier" 	raad: 5,9 port.h.: 5,6
debat	<ul style="list-style-type: none"> door tijdsdruk in debat gedwongen meer tot kern te komen 	<ul style="list-style-type: none"> door tijdsdruk weinig tijd voor debat ook eigen inbreng raadsleden en voorzitters beperkt kwaliteit van debat 	raad: 6,2 port. h.: 6,5
agenda	<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> geen ruimte voor open discussie raad-portefeuillehouders raadsleden nemen te weinig initiatief om onderwerpen op agenda te zetten 	raad: 5,5 port.h.: 6
efficiency	<ul style="list-style-type: none"> snelle doorlooptijden door hoge frequentie efficiënter debat betere contacten raad-ambtenaren technische informatie voldoet 	<ul style="list-style-type: none"> snelheid kan ten koste van zorgvuldigheid gaan 	raad: 6,5 port.h.: 6,8

Figuur 1 Hoe zijn doelstellingen gerealiseerd?

Beoordeling onderdelen Politieke Avond

De raadsleden en portefeuillehouders hebben ook de verschillende onderdelen van de Politieke Avond, de rondes, beoordeeld. Zijn ze het eens met de stelling dat de Burgerronde, Kamerronde, Bestuursronde goed functioneert?

Figuur 2 ...ronde functioneert goed, volgens raadsleden en portefeuillehouders

Burgerronde: ondanks soms gevoelde tijdsdruk zijn alle betrokkenen (redelijk) tevreden

Onder de raadsleden, portefeuillehouders (en ook de bezoekers) is maar een klein deel ontevreden over de Burgerronde. Naast het al genoemde nadeel van de soms te beperkte tijd voor inspraak is het voor sommigen een nadeel dat inspraak (in de Burgerronde) nu losgekoppeld is van de behandeling van agendapunten in de Kamerronde.

De vaak goed beoordeelde contacten tussen raad enerzijds en burgers en ambtenaren anderzijds hebben vooral tijdens de Burgerronde plaats.

Kamerronde: te weinig tijd en kwaliteit in debat

Over de Kamerronde wordt het minst positief gedacht: de portefeuillehouders zijn er beperkt positief over, onder de raadsleden is er zowel een behoorlijke groep die er tevreden over is als een grote groep die vindt dat de Kamerronde niet goed functioneert.

Door de tijdsdruk komt het volgens velen niet tot een goed debat en kunnen raadsleden en portefeuillehouders hun argumenten onvoldoende naar voren brengen.

Pauze is te kort voor lobbywerk

Na de Kamerronde is er een pauze van een half uur, waarin de fracties het in de verschillende kamers besprokene moeten uitwisselen. Dat vergt zoveel tijd dat er geen gelegenheid is voor overleg en lobbywerk met andere politieke partijen. Sinds oktober worden de onderwerpen die in de Kamers besproken zijn niet meer dezelfde avond in de Besluitronde geagendeerd. Mogelijk geeft dit wat lucht voor overleg tussen partijen.

Kwaliteit debat in Besluitronde kan beter

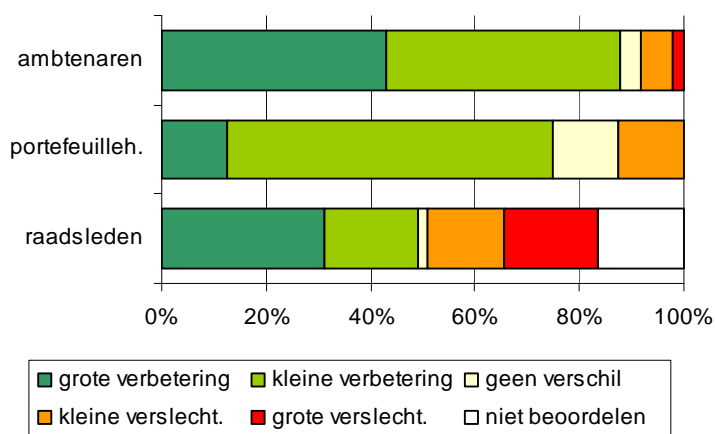
In de Besluitronde spelen deels dezelfde problemen als tijdens de Kamerronde: er is sprake van tijdsdruk, het debat heeft niet de gewenste kwaliteit. Dit laatste is overigens niet speciaal het gevolg van de opzet van de Politieke Avond. De respondenten kijken hiervoor ook kritisch naar hun eigen functioneren: zowel de bijdragen van de deelnemers als de inbreng van de voorzitters is niet altijd voldoende. Op de Politieke Avond komt dit tekort, door de tijdsdruk, misschien wel scherper naar voren.

Eindoordeel

Voor portefeuillehouders en ambtenaren geslaagd, raadsleden zijn verdeeld

Voor- en nadelen afwegend valt voor een meerderheid van de betrokkenen de vergelijking tussen de Politieke Avond en het oude systeem toch in het voordeel van de Politieke Avond uit.

Onder de raadsleden en fractievolgers is er echter ook een omvangrijke groep die de Politieke Avond juist niet geslaagd, een verslechtering vindt.

Figuur 3 Is Politieke Avond verbetering of verslechtering

De beoordeling van de Politieke Avond is het meest positief bij raadsleden en fractievolgers van Gewoon Nijmegen, SP en D66. Uitgesproken negatief zijn GroenLinks, VSP en de Stadspartij.

De waardering is niet sterk gerelateerd aan de positie die de respondenten op het politieke spectrum hebben: zowel coalitie- en oppositiepartijen, grotere en kleinere partijen, links en rechts denken uiteenlopend over de kwaliteiten van de Politieke Avond. Wel is het zo dat ieder deelnemer zijn "eigen" problemen, waar hij/zij het meest mee geconfronteerd wordt, het sterkst naar voren brengt. Zo klagen de portefeuillehouders over de mogelijkheden die zij hebben tot argumentering en vinden vooral de leden van oppositiepartijen hun eigen mogelijkheden in de Besluitronde te beperkt.

Verbetersuggesties

Onder de suggesties ter verbetering van de Politieke Avond die door de raadsleden zijn gegeven zijn er geen die er echt uitspringen, die door veel mensen worden genoemd. Bovendien zijn de suggesties ook nog vaak tegengesteld, wat de een een goed idee vindt ziet een ander juist niet zitten.

In de bijlage van dit rapport is een compleet overzicht van de suggesties opgenomen.

2 Inleiding

Een nieuwe vergaderwijze van de gemeenteraad van Nijmegen

Sinds april 2006 hebben de gemeenteraadsvergaderingen van Nijmegen een nieuwe vorm gekregen: de Politieke Avond. Eens in de 14 dagen wordt op woensdagavond zo'n bijeenkomst gehouden, waarin alle fasen van de besluitvorming plaats hebben. De Politieke Avond vervangt het stelsel van commissie- en raadsvergaderingen en bestaat uit drie onderdelen die op één avond plaats hebben:

- Van 6 tot 7 is de Burgerronde, waarin raadsleden informatie verzamelen (beeldvorming).
De inspraak van burgers en de technische informatie door ambtenaren hebben binnen deze ronde plaats. Insprekers zijn na elkaar in een van de zalen van het stadhuis geagendeerd. In dezelfde periode kunnen de raadsleden langsgaan in verschillende ruimtes waar ze technische vragen aan ambtenaren kunnen stellen.
- in de Kamerronde kunnen politieke standpunten tussen fracties besproken worden en kan er overleg met de wethouder gevoerd worden (opinievorming). In de Kamerronde wordt besloten welke stukken voor debat in de Besluitronde geagendeerd worden.
Er staan maximaal 4 onderwerpen tegelijk, in 4 verschillende kamers, op de agenda. Met een behandeltijd van in principe een half uur betekent dat dat er tussen 7 en 9 uur maximaal 16 onderwerpen op de agenda van de Kamerronde kunnen staan.
- in de Besluitronde staat het debat centraal en worden raadsbesluiten genomen (besluitvorming). De complete raad vergadert samen.

Met deze vergaderwijze streeft de Raad de volgende doelstellingen na:

- versterking contact tussen raad en inwoners, organisaties en instellingen in het besluitvormingsproces
- duidelijke positionering van het debat in het besluitvormingsproces
- versterking van agenda-stellende rol Raad
- efficiëntere besluitvorming

Daarbij gaat het om zaken als:

- scheiden makkelijke punten en inhoudelijke punten. Makkelijke zaken worden indien mogelijk op 1 avond afgehandeld. Door hogere frequentie kost eventueel uitstel toch maar 2 weken
- debatten worden niet dubbel gehouden doordat nu commissie en raadsvergadering op een avond zijn
- tijdsbeslag verkleind doordat je bij de Kamerronde gericht uit de agenda kan kiezen

In eerste instantie werden agendapunten op dezelfde avond in zowel Kamerronde als Besluitronde behandeld. Sinds november is de behandeling in deze rondes losgekoppeld. De ene week worden in de Kamerronde debatstukken aangewezen, die twee weken later in de Besluitronde komen

Evaluatie Politieke Avond

De Raad heeft besloten de Politieke Avond al kort na de introductie te evalueren. De afdeling Onderzoek en Statistiek kreeg de opdracht deze evaluatie in het najaar van 2006 uit te voeren.

Twee onderwerpen staan centraal bij de evaluatie:

- worden de doelstellingen gerealiseerd?
- welke kinderziektes/duidelijke tekortkomingen zijn er in de opzet van de avond, zijn er suggesties tot verbetering

Daarom kijken we met alle betrokkenen terug op het eerste half jaar, welke onderdelen vindt men geslaagd, welke minder, waar ligt dat aan, worden de doelstellingen gehaald?

De groepen die bij de evaluatie betrokken zijn zijn: raadsleden en fractievolgers, portefeuillehouders, burgers en ambtenaren. We hebben bij elk van deze groepen een enquête afgenomen, die zowel schriftelijk als op internet kon worden ingevuld.

De enquêtes zijn ingevuld na de Politieke Avond van 8 november 2006. De evaluatie betreft dus de periode mei-begin november 2006.

We hebben de raadsleden¹ en portefeuillehouders gevraagd bij het beantwoorden van de vragenlijst uit te gaan van de nieuwste situatie, waarin Kamer- en Besluitronde dus in de tijd gescheiden zijn.

Twee onderwerpen (spreektijd- en quorumregeling) zijn rond de zomer al in een korte evaluatie onder raadsleden aan bod geweest, en komen in dit onderzoek dus niet aan de orde.

Opzet rapportage

In de volgende 4 hoofdstukken beschrijven we steeds de mening van één van de betrokken partijen over de Politieke Avond. In hoofdstuk 3 komen de raadsleden en fractievolgers aan bod, in hoofdstuk 4 de portefeuillehouders, in hoofdstuk 5 de burgerbezoekers en tenslotte in hoofdstuk 6 de ambtenaren.

¹ Wanneer we in dit rapport spreken over raadsleden is dat altijd inclusief fractievolgers

3 Waardering raadsleden en fractievolgers

3.1 Inleiding

Deelname raadsleden aan evaluatie Politieke Avond

De raadsleden en fractievolgers vormden de grootste doelgroep bij de evaluatie van de Politieke Avond. In totaal hebben we bijna 80 personen een evaluatieformulier gegeven. Driekwart daarvan is teruggekomen.

partij	raadsleden en volgers	ingevuld
PvdA	14	10
SP	8	6
GroenLinks	10	6
CDA	8	7
VVD	7	6
D66	5	2
NijmegenNu	7	8
Gewoon Nijmegen	7	5
VSP	7	5
Stadspartij	5	4
onbekend		2
totaal	78	61 78%

Figuur 4 Respons per partij²

In de enquête zijn, in meerkeuzevragen, maar ook in open vragen, de volgende onderwerpen aan de orde geweest:

- waardering van de verschillende onderdelen van de politieke avond
- zijn de doelstellingen van de politieke avond bereikt
- hoe wordt de politieke avond in zijn totaal, als systeem gewaardeerd
- wat voor praktische effecten heeft de invoering van de politieke avond op het werk van de raadsleden gehad.

In de analyse in dit hoofdstuk worden naast de antwoorden op de meerkeuze vragen ook de meest voorkomende en belangrijkste thema's uit de open vragen betrokken. Deze antwoorden moeten als aanvullende, kwalitatieve informatie gezien worden. Het gaat vaak om dingen die slechts door enkelen gezegd zijn. Alle antwoorden op de open vragen zijn na te lezen in bijlage 1.

3.2 Waardering onderdelen Politieke Avond

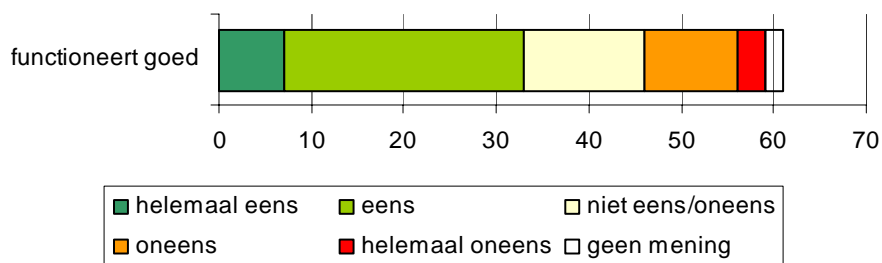
Ongeveer de helft vindt dat de Burgerronde goed functioneert

De Raadsleden en fractievolgers hebben hun mening gegeven over 10 stellingen over de Burgerronde:

² Gewoon Nijmegen heeft met de fractie gezamenlijk 1 formulier ingevuld, waarin ze het standpunt van hen allen verwoordden. Terwille van de vergelijkbaarheid met andere partijen is die enquête voor 5 geteld.

- de inspreektijd voor burgers is voldoende
- het is geen probleem dat de inspraak en de technische informatie over verschillende onderwerpen tegelijkertijd plaats heeft
- de technische informatie is van goede kwaliteit
- de technische informatie vergemakkelijkt de discussie in kamer- en besluitronde
- het is mij over het algemeen wel duidelijk welke vragen “technisch” zijn en welke in de kamerronde thuis horen
- de lengte van de burgerronde is goed
- de kramen voegen een extra waarde toe aan de burgerronde
- ik ga regelmatig kijken bij de kramen
- in de burgerronde is er voldoende informeel contact tussen raadsleden, bezoekers, college, ambtenaren en media
- de burgerronde/informatieronde functioneert goed.

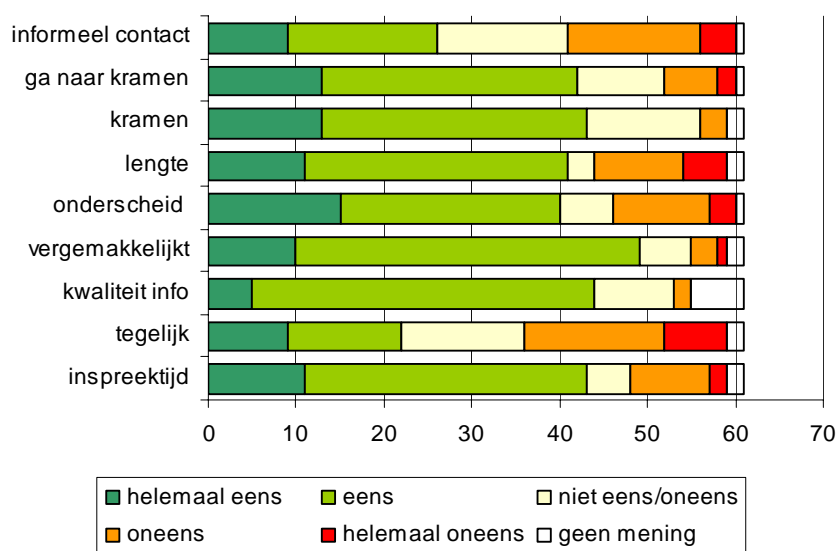
In totaal vindt meer dan de helft dat de Burgerronde goed functioneert. Ruim 20% is het hier juist niet mee eens.

Figuur 5 Zijn raadsleden het eens met stelling dat Burgerronde goed functioneert?³

Het meest positief is men over de kramen en de technische informatie. Het onderwerp dat de meeste negatieve en de minste positieve antwoorden oproept is het feit dat inspraak en technische informatie (over meerdere onderwerpen) tegelijkertijd plaats heeft. Daardoor is het niet mogelijk voor één persoon om overal bij te zijn. Ook het informele contact tussen de verschillende soorten aanwezigen op de Politieke Avond wordt minder goed beoordeeld.

³ In principe geven we in dit rapport in de figuren absolute aantallen weer: 61 raadsleden deden mee aan de enquête, dus loopt de figuur ook tot 61. Alleen wanneer we vergelijkingen maken tussen de verschillende groepen (b.v. in de samenvatting) moeten we vanwege het verschil in respondent aantallen procenten gebruiken.

Figuur 6 Zijn raadsleden het eens met stellingen over Burgerronde?

Bij de opmerkingen die door de raadsleden en fractievolgers gemaakt worden komt het punt van de gelijktijdigheid ook herhaaldelijk naar voren. Daarnaast het punt dat het niet goed is dat inspraak en inhoudelijke behandeling (in de kamers) van elkaar losgekoppeld zijn.

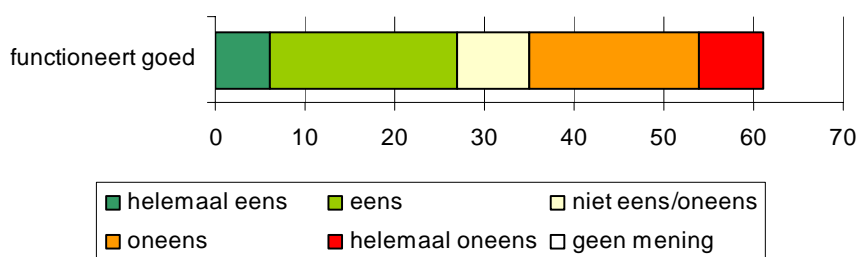
In de verbeteruggesties is niet echt een grote lijn terug te zien. Soms wordt gezegd dat er meer tijd voor inspraak en informeel contact moet komen, soms dat terugkeer naar het oude commissiesysteem gewenst is. Ook worden suggesties voor de agenda gedaan (tijdplanning, combineren inspraak-technische vragen, aansluiten bij actuele thema's, inspraak twee weken voor behandeling).

Tegengestelde meningen over Kamerronde

Ook over de Kamerronde hebben de raadsleden stellingen beoordeeld:

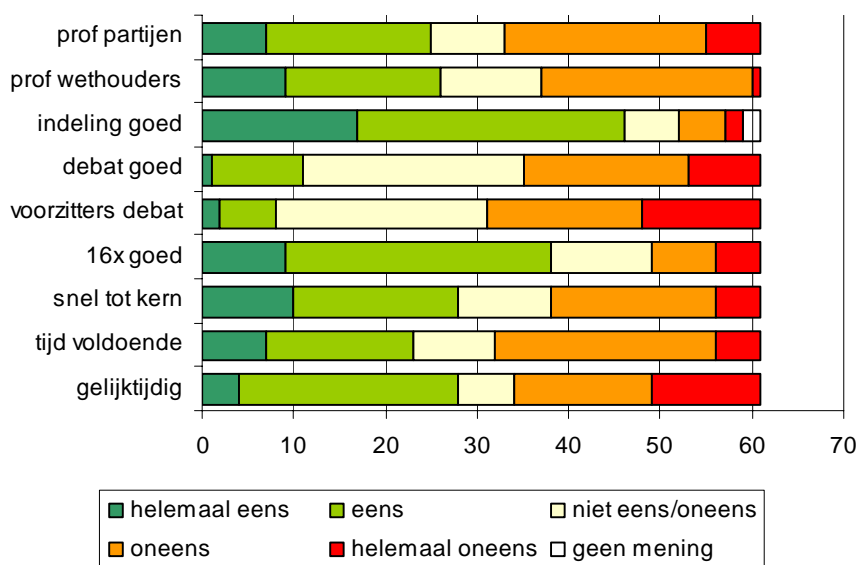
- de gelijktijdige behandeling van onderwerpen is geen probleem
- de behandeltijd is meestal voldoende
- doordat de behandeltijd vaststaat komt je snel tot de kern van de zaak
- maximaal 16 zittingen per avond is een goed uitgangspunt
- het optreden van de voorzitters nodig uit tot debat
- het debat is inhoudelijk/goed
- de indeling in hamer-, debat, doorschuif- of stemstuk gaat goed
- de mogelijkheden tot profilering/argumentatie van de portefeuillehouders zijn voldoende
- de mogelijkheden tot profilering/argumentatie van de politieke partijen zijn voldoende
- de kamerronde functioneert goed.

Ruim 40% van de raadsleden en fractievolgers is het eens met de stelling dat de Kamerronde goed functioneert. Maar een evengrote groep is het daar juist niet mee eens.

Figuur 7 Zijn raadsleden het eens met de stelling dat Kamerronde goed functioneert?

Kijk je naar de andere stellingen dan zie je dat slechts twee daarvan (indeling in verschillende soorten stukken en aantal van 16 zittingen per avond) overheersend positief scoren. Op alle andere stellingen is er steeds een ongeveer evengrote groep negatief, zonder dat er een thema duidelijk uitspringt. Wat wel opvalt is dat er twee stellingen zijn waar een grote groep "niet eens/niet oneens" en dus maar een klein groepje "eens" op antwoord: het optreden van de voorzitters nodigt uit tot debat en het debat is inhoudelijk/goed.

Figuur 8 Zijn raadsleden het eens met stellingen over de Kamerronde?

Ook bij de opmerkingen die bij dit onderwerp gemaakt worden zijn er veel die over het niveau van het debat gaan. Dat is minder dan zou moeten, onder andere door tijdsdruk en door de kwaliteit van raadsleden en voorzitters. Om dit te doorbreken wordt vaker gesuggereerd meer tijd te nemen voor (belangrijke) onderwerpen. Die tijd zou mogelijk gewonnen kunnen worden door het kritischer selecteren van onderwerpen die aan bod komen of door het korter dan 30 minuten programmeren van verwachte hamerstukken.

In korte pauze komt men niet aan lobbywerk toe

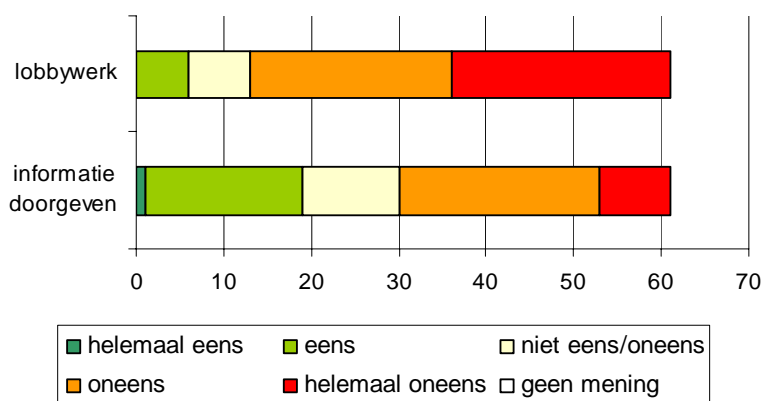
Tussen de Kamerronde en de Besluitronde is een pauze van een half uur. In de oorspronkelijke opzet was in deze tijd zowel overleg en terugkoppeling binnen fracties gedacht, als ook lobbywerk.

Ook hierover hebben de raadsleden en fractievolgers twee stellingen beoordeeld:

- in de pauze is er voldoende tijd voor de raadsleden en fractievolgers de informatie uit de burger- en kamerronde aan elkaar door te geven
- in de pauze komen de politieke partijen toe aan lobbywerk

Met beide stellingen, en vooral de laatste over lobbywerk, is een meerderheid van de raadsleden het niet eens.

De pauze is te kort voor deze activiteiten. Daarbij wordt wel opgemerkt dat er mogelijk verbetering komt nu stukken niet meer op één avond in Kamer- en Besluitronde beide behandeld worden waardoor de fracties ook tussen twee Politieke Avonden in kunnen overleggen. Voor lobbywerk geven sommigen aan dat dat sowieso voor de Politieke Avond zou moeten gebeuren.

Figuur 9 Zijn raadsleden het eens met stellingen over pauze

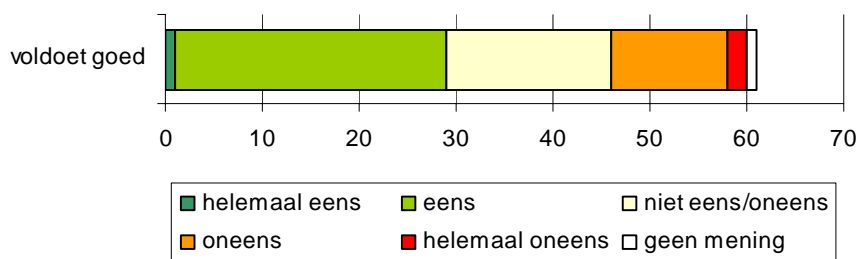
Helft vindt dat Besluitronde voldoet, kwart is het hier niet mee eens

De raadsleden en fractievolgers hebben 9 stellingen over de Besluitronde beoordeeld:

- het aantal debatonderwerpen is goed⁴
- er is voldoende tijd voor het debat
- de kwaliteit van het debat in de besluitronde is goed
- (bijna) alle onderwerpen waarover debat gewenst is komen ook in de Besluitronde
- dat het debat in de Kamer- en Besluitronde nu twee weken uit elkaar ligt is een verbetering
- de mogelijkheid tot profilering/argumentatie van de portefeuillehouders in de Besluitronde is voldoende
- de mogelijkheid tot profilering/argumentatie van de coalitiepartijen in de Besluitronde is voldoende
- de mogelijkheid tot profilering/argumentatie van de oppositiepartijen in de Besluitronde is voldoende
- de Besluitronde voldoet goed.

⁴ Deze stelling is "andersom" (het aantal debatonderwerpen is te groot) voorgelegd aan de portefeuillehouders. Om makkelijk te kunnen vergelijken met de andere stellingen (mee eens is positief) draaien we de formulering hier om.

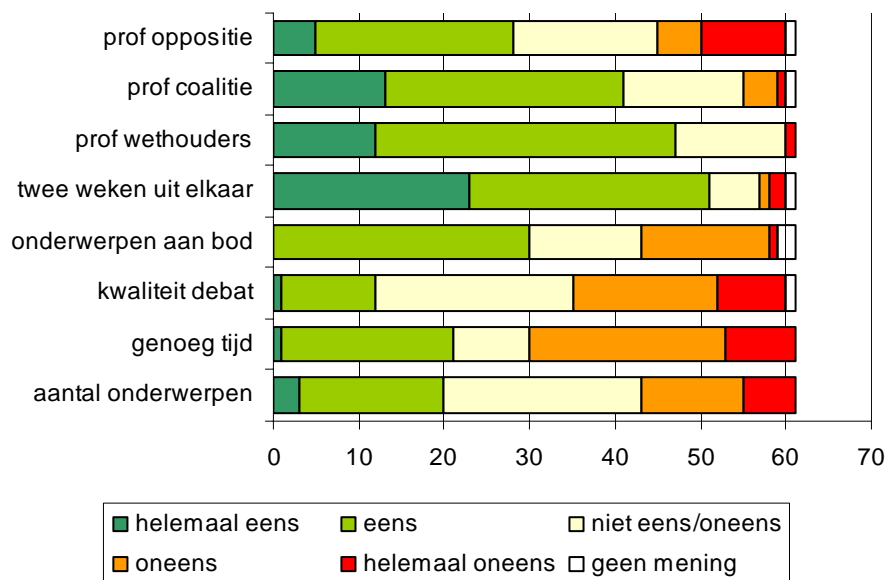
De helft van de raadsleden vindt dat de Besluitronde goed functioneert, ongeveer een kwart vindt juist van niet.

Figuur 10 Zijn raadsleden het eens met de stelling dat Besluitronde goed voldoet?

Uitgesproken eens is men het met de stellingen dat het in de tijd uit elkaar halen van Kamer en Besluitronde goed is en dat de Besluitronde de portefeuillehouders mogelijkheden tot argumentatie en profilering geeft. Ook de profileringsmogelijkheden voor de coalitiepartijen beoordeelt men goed.

Het slechtst vindt men de tijd die er voor debat is en de kwaliteit van het debat.

Figuur 11 Zijn raadsleden het eens met stellingen over de Besluitronde

Ook de opmerkingen en verbeteringsuggesties die de raadsleden en fractievolgers geven gaan vooral over de tijdsdruk.

3.3 Doelstellingen

Met de Politieke Avond streeft men een viertal doelstellingen na:

- versterking contacten tussen raad en inwoners en instellingen/organisaties in het besluitvormingsproces
- duidelijke positionering debat in besluitvormingsproces
- raad is agenda-stellend
- efficiëntere besluitvorming

De raadsleden hebben hun mening over het realiseren van deze doelstellingen in een rapportcijfer uitgedrukt:

	gemiddeld	% onvoldoende
contacten	5,9	41%
positionering debat	6,2	28%
agenda-stellend	5,5	48%
efficiënt	6,5	28%

Figuur 12 Rapportcijfers voor realiseren doelstellingen en percentage raadsleden dat onvoldoende geeft

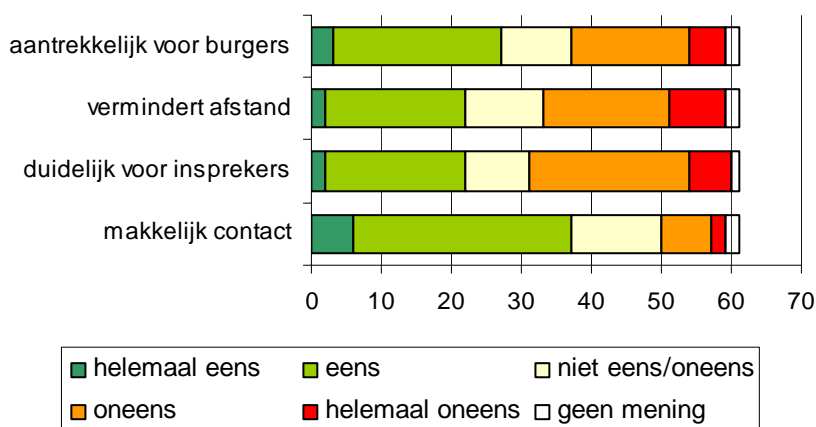
De raadsleden geven de hoogste cijfers (6,5 en 6,2) voor efficiëntere besluitvorming en positionering debat. De twee andere doelstellingen scoren (net) geen voldoende, daarbij geeft ook 40-50% van de raadsleden een 5 of lager.

In de enquête zijn we op elk van de doelstellingen wat dieper ingegaan.

Contact: makkelijk contact op avond zelf, maar er komen zo weinig burgers

Vier stellingen over het contact met de burgers zijn in de enquête voorgelegd:

- op de Politieke Avond komt het makkelijk tot contact tussen raadsleden en burgers en vertegenwoordigers van instellingen die aanwezig zijn
- door de opzet van de Politieke Avond is het voor insprekers duidelijk wat er met hun reactie gebeurt
- de Politieke Avond vermindert de afstand tussen burger en politiek
- de Politieke Avond is aantrekkelijk voor geïnteresseerde burgers.

Figuur 13 Eens of oneens met stellingen burgercontact

De stelling dat je op de avond zelf makkelijk in contact komt met burgers wordt vrij breed onderschreven. Dit is wel enigszins opmerkelijk omdat bij de beoordeling van de Burgerronde de raadsleden zich negatiever uitlaten over de informele contacten tussen henzelf en burgers, ambtenaren, wethouders en mediavertegenwoordigers. Met de andere drie stellingen is steeds een derde tot de helft van de raadsleden het niet eens.

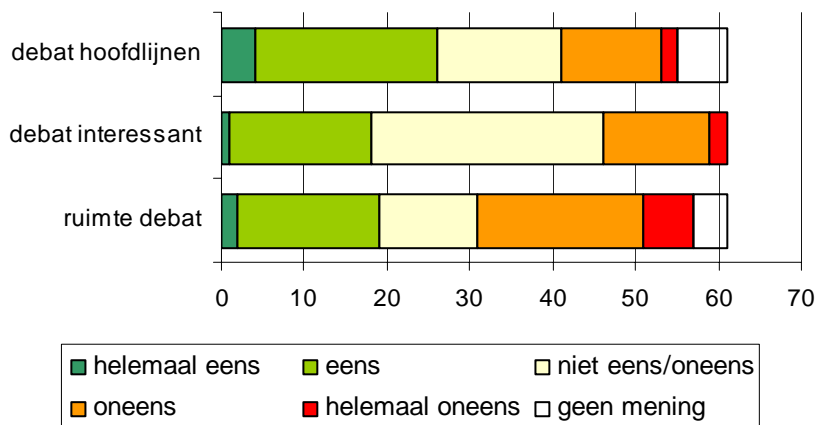
In de toelichting die de raadsleden en fractievolgers geven komt vaak naar voren dat er weinig burgers komen, dat de afstand tussen burger en politiek ook heel moeilijk met

bijeenkomsten op het stadhuis te overbruggen valt, dat het vooral de toch al geïnteresseerden zijn die komen.

Debat: beperkt in kwaliteit

De stellingen over de positionering van debat in het besluitvormingsproces:

- er is door de Politieke Avond meer ruimte voor inhoudelijk debat
- het debat op de Politieke Avond is interessant
- op de Politieke Avond gaat het debat in de gemeenteraad meer over hoofdlijnen van beleid dan in het oude stelsel.

Figuur 14 Eens/oneens met stellingen over debat

Veel raadsleden vinden dat de Politieke Avond te weinig ruimte biedt voor inhoudelijk debat. Een belangrijke factor daarbij is de tijdsdruk. Maar ook andere zaken die de kwaliteit van het debat beperken worden genoemd: te veel vragen, te weinig debat, te veel herhaling.

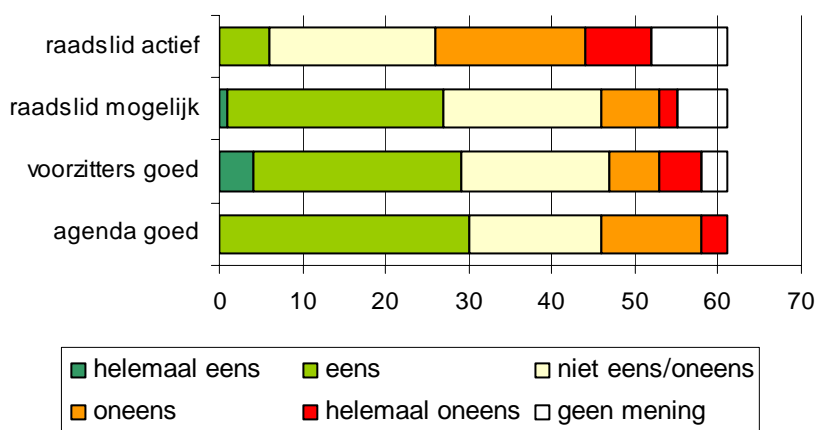
Bijna de helft vindt dat er wel meer dan in de oude situatie sprake is van debat op hoofdlijnen.

Agenda-stellend: laag rapportcijfer maar redelijke waardering stellingen

De doelstelling “versterken van de agenda-stellende rol van de Raad” krijgt het laagste rapportcijfer: de helft van de raadsleden geeft een onvoldoende.

De stellingen over dit thema worden echter niet zo slecht beoordeeld:

- de onderwerpen op de agenda zijn relevant en evenwichtig
- het voorzittersoverleg vervult haar rol goed bij het bepalen van de raadsagenda
- het is ook in dit nieuwe stelsel goed mogelijk om als raadslid een onderwerp op de agenda te krijgen
- individuele raadsleden zijn actief in het bepalen van de raadsagenda.

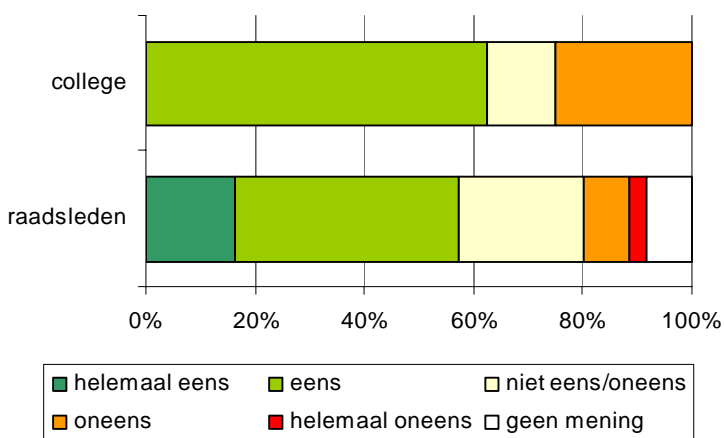
Ongeveer de helft is het eens met de eerste drie stellingen, een kwart is het er niet mee eens, maar ook niet oneens.

Wel negatief oordeelt men over de initiatieven die raadsleden nemen om een onderwerp op de agenda te krijgen. Geeft dit laatste dan de doorslag voor het slechte rapportcijfer? Bij de open antwoorden wordt ook gezegd dat de raad te passief is in het bepalen van de agenda. Maar daar komen ook andere verklaringen naar voren. Zo wordt de rol van het voorzittersoverleg te dominant gevonden.

Aan de raadsleden hebben we gevraagd of ze een soort rondvraag terug zouden willen hebben om makkelijk onderwerpen aan te kunnen snijden die niet "zwaar" genoeg zijn om apart op de agenda te plaatsen (zie Figuur 15).

Ter vergelijking laten we ook zien wat de portefeuillehouders (die in het volgende hoofdstuk aan bod komen) van dit idee vinden.

Zowel bij raadsleden als de portefeuillehouders is meer dan de helft van de respondenten daarvoor. Maar bij beiden zijn er ook mensen die daar juist tegen zijn. Bij de raadsleden en fractievolgers is dat maar een klein groepje.

Figuur 15 Rondvraag moet terugkomen

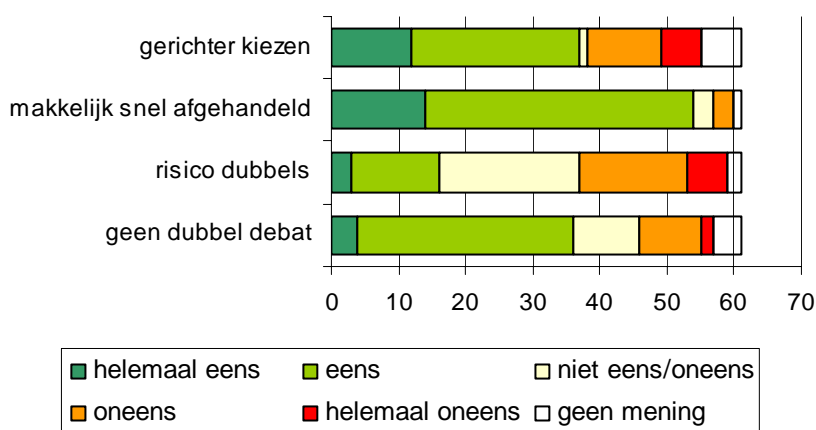
Efficiency: de meest gerealiseerde doelstelling

Stellingen:

- dubbel debat (zoals in het oude systeem in commissie en Raad) komt veel minder voor
- door de scheiding in tijd van Kamer- en Besluitronde is het gevaar van dubbel debat niet groter geworden⁵
- "makkelijke" agendapunten worden nu in één avond afgehandeld
- doordat je gericht uit de agenda kunt kiezen zit je als raadslid minder bij punten waar je geen bemoeienis mee hebt dan in het systeem van Raads- en Commissievergadering

Vooraf met de stelling over het snel afhandelen van makkelijke zaken zijn de raadsleden het bijna unaniem eens.

Of het scheiden van Kamer- en Besluitronde tot meer dubbel debat gaat leiden weten veel raadsleden nog niet.

Figuur 16 Eens of oneens met stellingen over efficiency

3.4 Waardering totaal

Meer raadsleden positief dan negatief, maar ook veel kritische geluiden

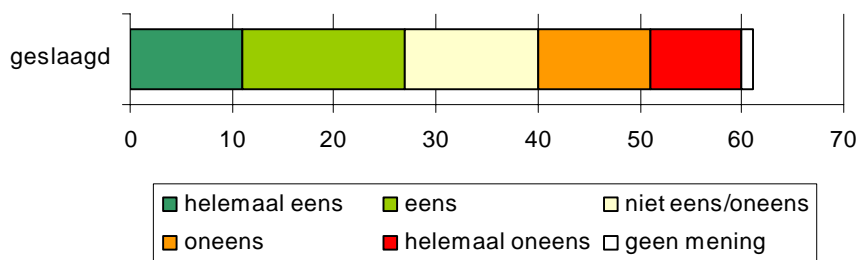
Tenslotte hebben de raadsleden 7 stellingen over de Politieke Avond als geheel beantwoord:

- indeling in Beeldvorming (Burgerronde), Opinievorming (Kamerronde en Besluitvorming (Besluitronde) is goed
- het is geen probleem dat het debat in de Besluitronde nu twee weken na de Burger- en Kamerronde plaats heeft
- één Politieke Avond per twee weken is een goede frequentie
- de Politieke Avond is positief voor grote partijen/de coalitie
- de Politieke Avond is positief voor kleinere partijen/de oppositie

⁵ Deze stelling is "andersom" (het gevaar is groter geworden) voorgelegd aan de raadsleden. Om makkelijk te kunnen vergelijken met de andere stellingen (mee eens is positief) draaien we de formulering hier om.

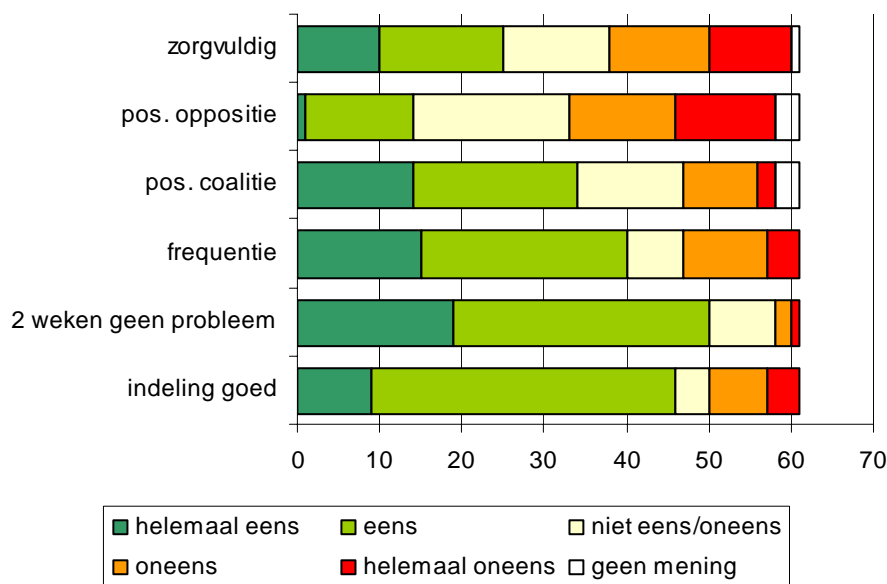
- ondanks de snelle doorlooptijd biedt de opzet van de Politieke Avond toch voldoende gelegenheid tot zorgvuldige besluitvorming
- ik vind de Politieke Avond in het algemeen een geslaagd systeem

Het eindoordeel van de raadsleden en fractievolgers is zeer verdeeld: 44% van de raadsleden vindt de Politieke Avond een geslaagd systeem, 33% is het hiermee juist oneens.

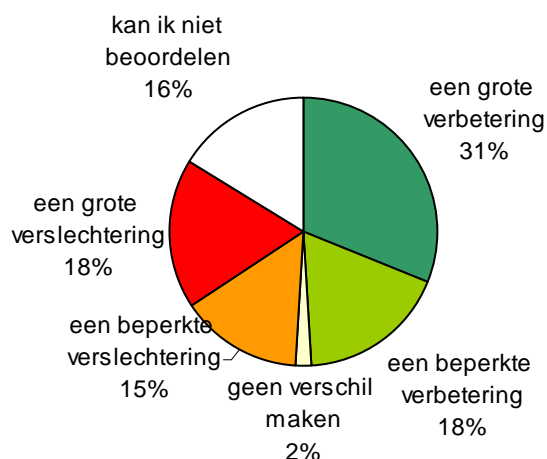
Figuur 17 Zijn raadsleden het eens met stelling dat Politieke Avonde geslaagd systeem is?

Uit de stellingen komen de zorgvuldigheid van de besluitvorming en de positie van de oppositiepartijen het meest als probleem naar voren. Zoals te verwachten is wordt dit laatste punt vooral door raadsleden van de oppositiepartijen naar voren gebracht (de helft van de oppositie vindt de Politieke Avond niet positief voor hun eigen positie). En van de raadsleden van de coalitiepartijen is een kwart het daarmee eens. Het meest tevreden is men over de scheiding van Kamer- en Besluitronde in de tijd, de indeling in drie rondes/activiteiten en de frequentie van de Politieke Avond.

Figuur 18 Zijn raadsleden het eens met stellingen over totaal opzet Politieke Avond

In vergelijking tot de vorige situatie vindt de helft van de raadsleden de Politieke Avond een verbetering, een derde een verslechtering. De rest kan er niet over oordelen.

Figuur 19 Oordeel Politieke Avond in vergelijking tot oude systeem

Sterke punten en pijnpunten

De winst- en pijnpunten die door de raadsleden naar voren worden gebracht zijn in hun totaliteit na te lezen in bijlage 1. Zaken die meerdere keren als voordeel naar voren worden gebracht zijn:

- efficiency van het systeem (in tijd, door hamerstukken, meer to the point, sneller)
- meer contacten onderling en met burgers

Als pijnpunten noemt men:

- te veel tijdsdruk, te weinig tijd
- onzorgvuldige besluitvorming
- rommelig
- te weinig goed debat.

3.5 Verschillen tussen partijen

In deze paragraaf geven we een beeld van de opvattingen per partij. Daarvoor combineren we de antwoorden op een aantal centrale stellingen/vragen:

- de burgerronde functioneert goed
- de kamerronde functioneert goed
- de besluitronde voldoet goed
- de Politieke Avond is een geslaagd systeem
- in vergelijking tot het oude systeem is de Politieke Avond een verbetering/verslechtering.

In onderstaande tabellen geven we aan in welke mate de raadsleden en fractievolgers per partij hierop positief reageerden (eens met stellingen, PA is verbetering) en in welke mate negatief (oneens, verslechtering).

Daarbij komt hetvolgende patroon naar voren:

	burgerronde functioneert	kamerronde functioneert	besluitronde voldoet	systeem geslaagd	verbetering
PvdA	50%	60%	50%	60%	70%
SP	67%	67%	100%	33%	67%
GroenLinks	17%	0%	33%	17%	0%
CDA	86%	57%	57%	57%	43%
VVD	83%	33%	17%	50%	67%
D66	100%	100%	100%	100%	50%
Nijmegen Nu	50%	50%	25%	38%	63%
Gewoon Nijmegen	100%	100%	100%	100%	100%
VSP	20%	0%	0%	0%	0%
Stadspartij	0%	0%	50%	25%	25%

Figuur 20 % raadsleden en fractievoelers met positieve antwoorden

	burgerronde funct. niet	kamerronde funct. niet	besluitronde vold. niet	systeem niet geslaagd	verslechtering
PvdA	10%	20%	0%	20%	10%
SP	17%	17%	0%	0%	0%
GroenLinks	33%	67%	50%	67%	83%
CDA	0%	43%	29%	14%	29%
VVD	17%	17%	17%	17%	17%
D66	0%	0%	0%	0%	0%
Nijmegen Nu	25%	50%	38%	38%	38%
Gewoon Nijmegen	0%	0%	0%	0%	0%
VSP	60%	100%	60%	80%	80%
Stadspartij	75%	100%	25%	75%	50%

Figuur 21 % raadsleden en fractievoelers met negatieve antwoorden

- Raadsleden en fractievoelers van SP, D66 en Gewoon Nijmegen zijn het meest uitgesproken positief
- Ook bij PvdA, CDA en VVD slaat de balans door naar de positieve kant
- Nijmegen Nu zit op de wip: hoewel 5 van de 8 leden die de enquête hebben ingevuld het systeem een verbetering vinden laten zij toch ook relatief veel kritische geluiden horen
- GroenLinks, VSP en de Stadspartij hebben veel kritiek op het systeem Politieke Avond

De meningen lopen dus behoorlijk uiteen. Ook tussen "gelijksoortige" partijen (coalitie-oppositie, links-rechts, klein-groot) zijn er veel verschillen in oordeel.

3.6 Praktische aspecten

Boekwerk

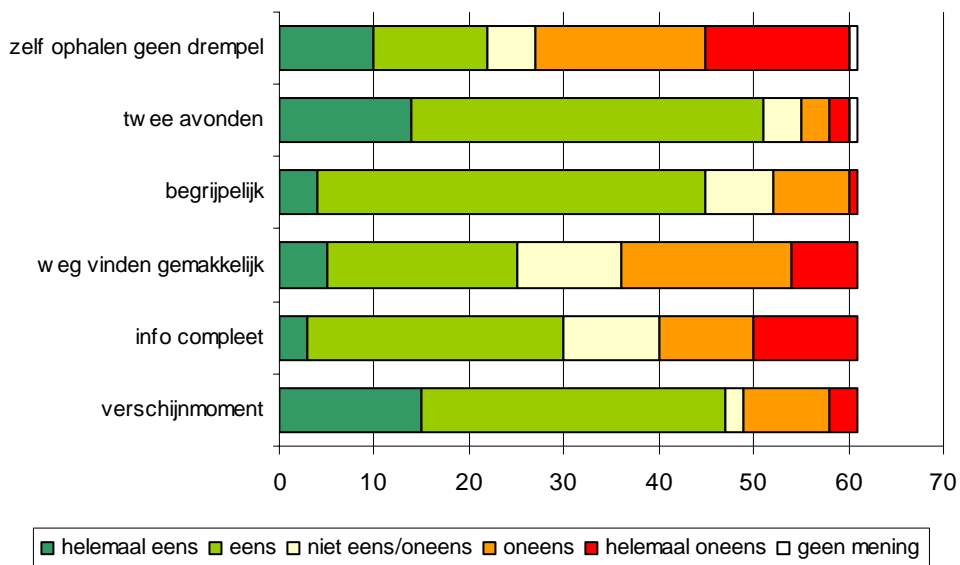
De raadsleden krijgen iedere twee weken een boekwerk dat hoort bij de Politieke Avond.

Daarover hebben zij 6 stellingen beoordeeld:

- de tijd tussen het verschijnen van het boekwerk en de Politieke Avond is voldoende
- de informatie in het boekwerk is compleet

- het is makkelijk “de weg te vinden” in het boekwerk
- de stukken in het boekwerk zijn over het algemeen makkelijk te begrijpen
- het is geen bezwaar dat het boekwerk nu twee Politieke Avonden mee moet
- dat ik zelf het boekwerk in de fractiekamer moet ophalen is voor mij geen drempel in de tijdige voorbereiding⁶

De tijd tussen verschijnen en Politieke Avond, het twee maal gebruiken van het boekwerk en de begrijpelijkheid van het boek worden tamelijk goed beoordeeld. Wat meer ontevredenheid is er over de compleetheid van de informatie en de mogelijkheid in het boek de weg te vinden. Meer dan de helft vindt het zelf ophalen van het boek een belemmering in de voorbereiding.

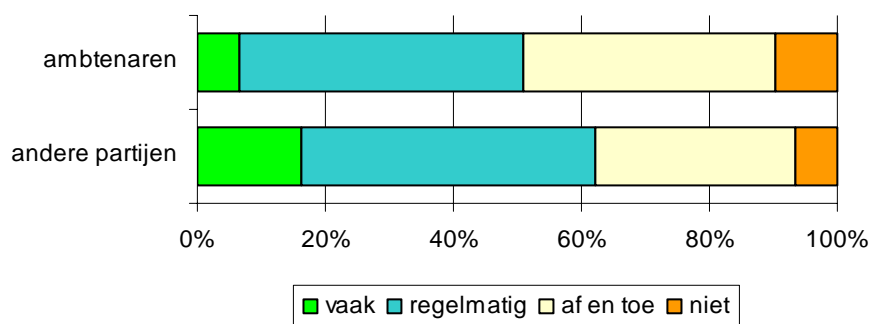

Figuur 22 Eens of oneens met stellingen over boekwerk

Bij de enquêtes worden opmerkingen gemaakt over het feit dat er vaak stukken bij het boek nakomen, waardoor overzichtelijkheid en voorbereidingstijd in het gedrang komen.

Contacten met raadsleden van andere partijen, portefeuillehouders en ambtenaren
 Ongeveer de helft van de raadsleden en fractievolgers zoekt vaak of met enige regelmaat contact met een ambtenaar over een raadsvoorstel of agendapunt. Wat meer, ruim 60% heeft hierover contact met een raadslid of fractievolger van een andere partij.

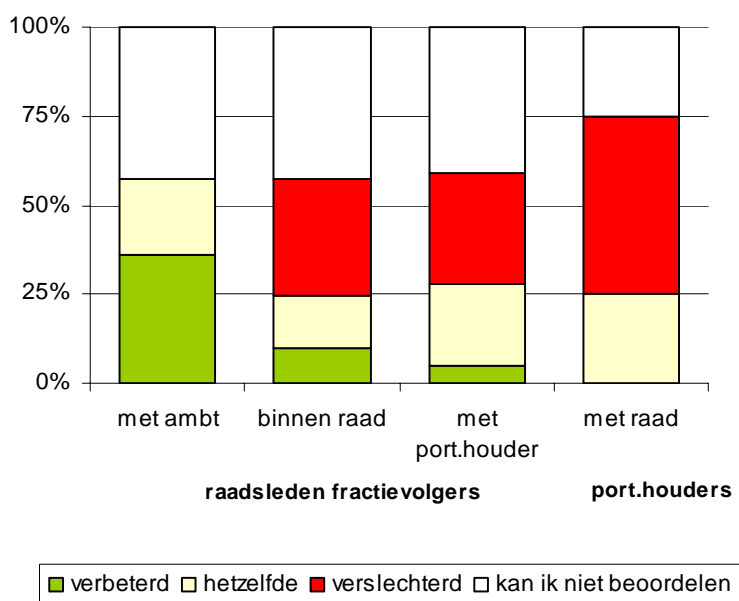
⁶ Deze stelling is “andersom” (is een drempel) voorgelegd aan de raadsleden. Om makkelijk te kunnen vergelijken met de andere stellingen (mee eens is positief) draaien we de formulering hier om.

Figuur 23 Contact met ambtenaar of raadslid andere partij over agendapunt

Slechts een derde van de raadsleden weet goed wie zich bij andere partijen bezig houdt met de onderwerpen die tot hun portefeuille behoren. Voor een derde is dat niet duidelijk genoeg.

De invoering van de Politieke Avond en de afschaffing van de commissie heeft vooral tot een vermindering van de binding tussen raadsleden onderling en raadsleden en portefeuillehouders geleid.

Figuur 24 Contacten volgens raadsleden en volgens portefeuillehouders⁷

Er is maar een heel klein groepje raadsleden dat vindt dat de contacten tussen raadsleden onderling en tussen raadsleden en portefeuillehouders verbeterd zijn, een veel grotere groep die verslechtering ziet. De portefeuillehouders zijn het hiermee eens: ook zij zien verslechtering.

⁷ zie ook het volgende hoofdstuk, waarin oordelen van de portefeuillehouders aan bod komen

De contacten tussen raadsleden en ambtenaren echter zijn alleen maar beter geworden door de Politieke Avond. De raadsleden vinden de ambtelijke organisatie over het algemeen ook goed toegankelijk (van degenen die contact hebben gezocht heeft 90% goede ervaringen).

4 Waardering portefeuillehouders

4.1 Inleiding

Respons van alle portefeuillehouders

We hebben de portefeuillehouders (wethouders en burgemeester) en ook de gemeentesecretaris gevraagd naar hun ervaringen en oordeel over het functioneren van de Politieke Avond.

Alle acht hebben zij meegedaan aan de evaluatie.

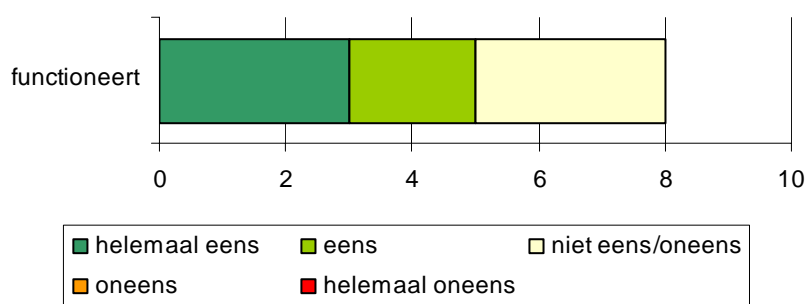
4.2 Waardering onderdelen Politieke Avond

Geen problemen met Burgerronde

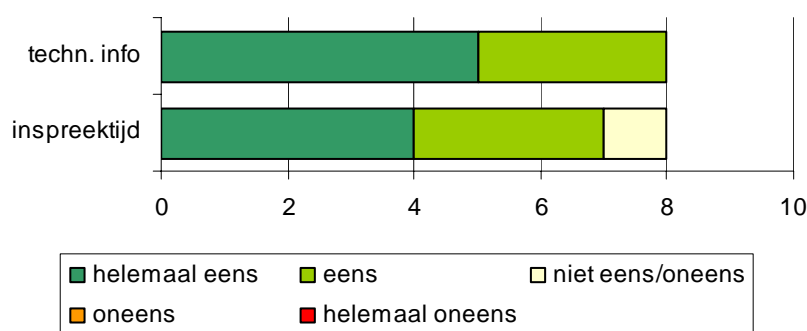
De portefeuillehouders hebben op drie stellingen over de Burgerronde gereageerd:

- de inspreektijd voor burgers is voldoende
- de technische informatie vergemakkelijkt de discussie in kamer- en besluitronde
- de burgerronde/informatieronde functioneert goed

Het oordeel over de burgerronde is tamelijk gunstig, men is het eens met de positief geformuleerde stellingen over inspreektijd en technische informatie. 5 van de 8 vinden dat de Burgerronde goed functioneert, de overige drie zijn het met deze uitspraak niet eens, maar ook niet oneens.

Figuur 25 Zijn portefeuillehouders het eens met stelling dat Burgerronde goed functioneert?

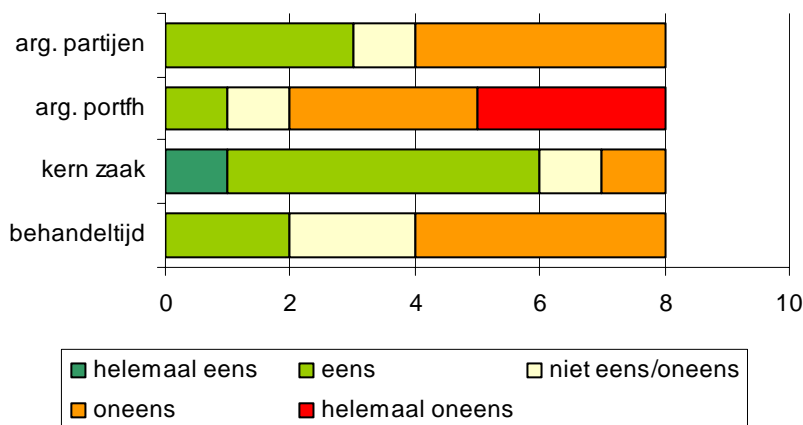

Figuur 26 Zijn portefeuillehouders het eens met stellingen?

Tijdsdruk zorgt voor slechtere waardering Kamerronde

Ook over de Kamerronde is een aantal stellingen voorgelegd:

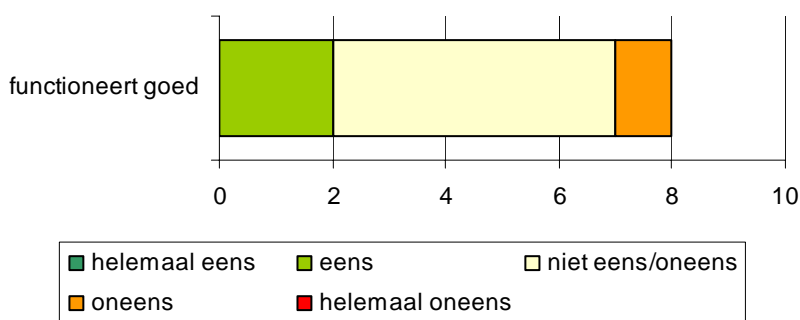
- de behandeltijd is meestal voldoende
- doordat de behandeltijd vaststaat kom je snel tot de kern van de zaak
- de mogelijkheden tot profilering/argumentatie voor portefeuillehouders zijn voldoende
- de mogelijkheden tot profilering/argumentatie voor politieke partijen zijn voldoende
- de kamerronde functioneert goed.

Figuur 27 Zijn portefeuillehouders het met stellingen over Kamerronde eens?

Hier lopen de meningen wat meer uiteen dan bij de Burgerronde en er zijn ook aardig wat negatieve oordelen. De helft vindt de behandeltijd niet voldoende en daardoor (?) worden de mogelijkheden tot argumentatie van de partijen en vooral de portefeuillehouders onvoldoende gevonden.

De tijdsdruk heeft overigens ook een positief effect: men komt sneller tot de kern van de zaak komt.

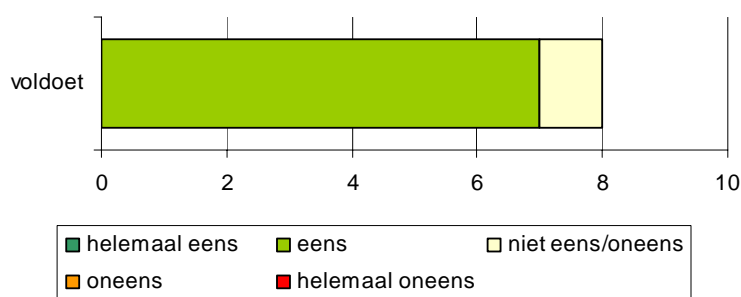
Figuur 28 Zijn portefeuillehouders het eens met stelling dat Kamerronde goed functioneert?

Bij elkaar zorgt dat ervoor de meeste portefeuillehouders het eens noch oneens zijn met de bewering dat de Kamerronde goed functioneert.

Besluitronde voldoet

De portefeuillehouders hebben 9 stellingen over de Besluitronde beoordeeld:

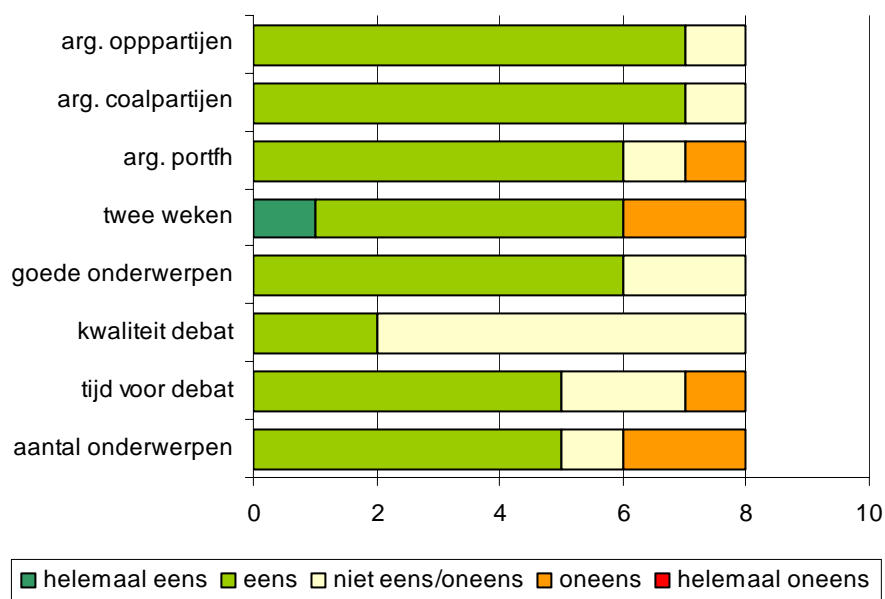
- het aantal debatonderwerpen is goed⁸
- er is voldoende tijd voor het debat
- de kwaliteit van het debat is de besluitronde is goed
- (bijna) alle onderwerpen waarover debat gewenst is komen ook in de Besluitronde
- dat het debat in de Kamer- en Besluitronde nu twee weken uit elkaar ligt is een verbetering
- de mogelijkheid tot profilering/argumentatie van de portefeuillehouders in de Besluitronde is voldoende
- de mogelijkheid tot profilering/argumentatie van de coalitiepartijen in de Besluitronde is voldoende
- de mogelijkheid tot profilering/argumentatie van de oppositiepartijen in de Besluitronde is voldoende
- de Besluitronde voldoet goed.

Figuur 29 Zijn portefeuillehouders het eens met stelling dat Besluitronde voldoet?

Bijna alle portefeuillehouders zijn het eens met de stelling dat de Besluitronde voldoet.

⁸ Deze stelling is "andersom" (het aantal debatonderwerpen is te groot) voorgelegd aan de portefeuillehouders. Om makkelijk te kunnen vergelijken met de andere stellingen (mee eens is positief) draaien we de formulering hier om.

Figuur 30 Zijn portefeuillehouders het eens met stellingen?

Opvallend is dat veel portefeuillehouders zeggen het “niet eens/niet oneens” te zijn met de stelling “kwaliteit debat is goed”.

4.3 Doelstellingen

Rapportcijfers

Met de Politieke Avond werden vier doelstellingen nagestreefd:

- versterking van contacten tussen Raad en inwoners en instellingen/organisaties in het besluitvormingsproces
- duidelijke positionering van het debat in de besluitvorming
- versterking agenda-stellende rol van de Raad
- efficiëntere besluitvorming

Volgens de portefeuillehouders zijn niet al deze doelstellingen al in voldoende mate gerealiseerd:

	gemiddeld	exacte cijfers			
		5	6	7	8
contacten	5,6	4x 5	1x 6-, 2x 6	1x 7	
positionering debat	6,5		4x 6	3x 7, 1x 7+	
agenda-settend	6	3x 5	2x 6	3x 7	
efficiënt	6,8		3x 6	3x 7, 1x 7+	1x 8

Figuur 31 Rapportcijfers portefeuillehouders voor realisatie doelstellingen Politieke Avond

De helft van de portefeuillehouders geeft een 5 voor de het realiseren van de doelstelling “versterken contacten Raad-inwoners”. Ook bij de doelstelling “versterking agenda-stellende rol” worden drie 5-en uitgedeeld. De hoogste punten gaan naar de doelstelling “efficiënte besluitvorming”.

De tendens van deze waardering komt overeen met de rapportcijfers zoals de raadsleden die uitdelen: ook die gaven de laagste cijfers aan de doelstellingen over agenda stellen en contact met burgers.

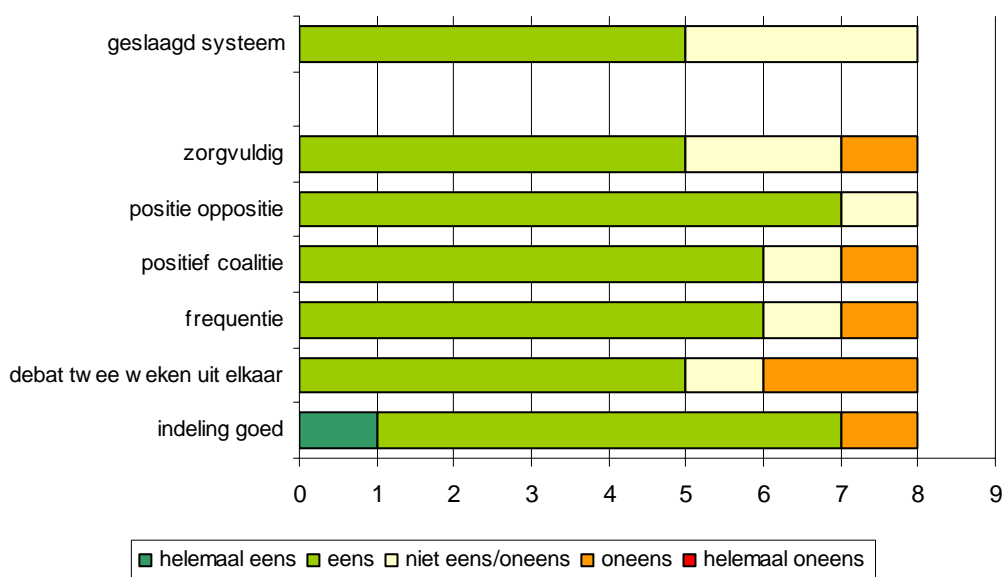
4.4 Waardering totaal

Totaal-oordeel positief

Over de totale opzet van de Politieke Avond hebben we de portefeuillehouders 7 stellingen voorgelegd:

- indeling in Beeldvorming (Burgerronde), Opinievorming (Kamerronde) en Besluitvorming (Besluitronde) is goed
- het is geen probleem dat het debat in de Besluitronde nu twee weken na de Burger- en Kamerronde plaats heeft
- één Politieke Avond per twee weken is een goede frequentie
- de Politieke Avond is positief voor grote partijen/de coalitie
- de Politieke Avond is positief voor kleinere partijen/de oppositie
- ondanks de snelle doorlooptijd biedt de opzet van de Politieke Avond toch voldoende gelegenheid tot zorgvuldige besluitvorming
- ik vind de Politieke Avond in het algemeen een geslaagd systeem

Steeds zijn 5 tot 7 van de portefeuillehouders het eens met deze uitspraken.

Figuur 32 Zijn portefeuillehouders het eens met uitspraken over totaal-opzet?

Ook in vergelijking met de oude vergaderstructuur zijn de oordelen positief: 6 van de 8 vinden het (over het algemeen beperkte) een verbetering, slechts één vindt het een verslechtering.

Winst en pijnpunten

Aan het eind van de enquête hebben we de portefeuillehouders een open vraag gesteld: wat vinden zijn de belangrijkste winst en wat de grootste pijnpunten van de Politieke Avond.

In de bijlage zijn alle antwoorden te lezen. Vaak genoemd bij winst is de efficiency van het systeem: er is tijdswinst, de nadruk ligt meer op hoofdzaken en de besluitvorming gaat sneller.

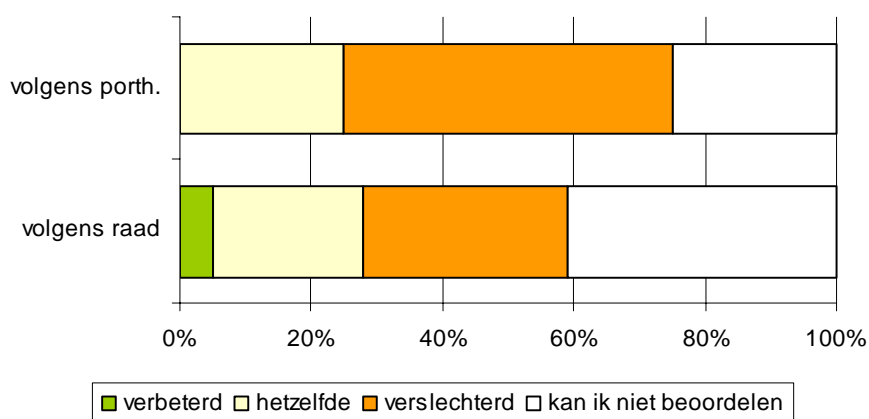
Als pijnpunt wordt weer het minder worden van de relatie en binding met raadsleden/woordvoerders genoemd. Maar ook meerdere keren komt het gemis naar voren aan een meer “vrije” bespreking (bijpraten raadsleden over stand van zaken, overleg over onderwerpen die nog in beginfase van planvorming zijn, aandacht voor grote en complexe zaken, opiniërend debat)

4.5 Praktische aspecten

Minder binding raadsleden-portefeuillehouders

Het systeem Politieke Avond heeft geen gunstige invloed gehad op de binding tussen raadsleden en portefeuillehouders. Dat bleek ook al in het vorige hoofdstuk waar de raadsleden en fractievolgers al over dit contact oordeelden.

Voor zover portefeuillehouders en raadsleden een mening hebben over de invloed van de Politieke Avond op de binding tussen hen (vooral de nieuwelingen geven aan daar geen oordeel over te kunnen geven) zegt een meerderheid dat er sprake is van verslechtering van de band. Portefeuillehouders zijn daarbij nog iets negatiever dan raadsleden.

Figuur 33 Is binding raadsleden-portefeuillehouders veranderd? Volgens raadsleden en portefeuillehouders

Weinig invloed op werkwijze

Drie van de portefeuillehouders geven aan dat de invoering van de Politieke Avond gevolgen heeft gehad voor de eigen werkwijze. Daarbij worden zaken genoemd die al eerder aan de orde zijn geweest: tijdswinst door efficiency en verlies aan binding/relatie met de Raad.

5 Waardering bezoekers

5.1 Bezoekers op de Politieke Avond

Een van de vier doelstellingen die met de Politieke Avond wordt nagestreefd is het verbeteren van de contacten tussen de gemeenteraad en de Nijmeegse burgers. We willen daarom ook de bezoekers van de Politieke Avond betrekken bij de evaluatie. Op de avonden hebben we (e-mail) adressen van bezoekers verzameld. Dat gebeurde door ze daar rechtstreeks naar te vragen en door het verspreiden van antwoordkaarten waarop men zijn gegevens kan invullen.

Hoeveel bezoekers er op de Politieke Avonden geweest zijn is niet bekend. In totaal zijn er van ongeveer 70 bezoekers gegevens bekend. We hebben deze mensen gevraagd een schriftelijke of digitale enquête in te vullen. Ongeveer de helft heeft dat ook gedaan.

Opvallend bij deze bezoekers van de Politieke Avond is dat het veel gaat om mensen die toch vaker zulke avonden bezoeken en daar vaak een redelijk "professionele" (vanuit werk of belangenorganisatie) interesse in hebben. Tweederde van de bezoekers heeft (ook) ingesproken.

hoe vaak	vanuit	wat doen			
1x	12	werk	16	inspreken	25
2x	8	buurt	10	luisteren	22
3x of meer	15	belangengroep	15	contacten	20
		anders	8		

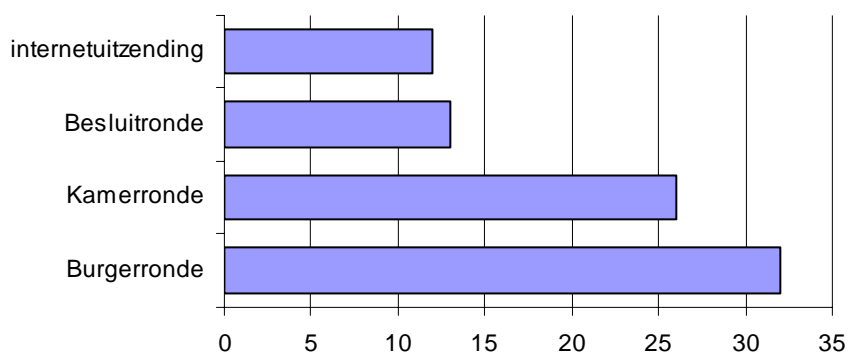
Figuur 34 Hoe vaak komen bezoekers naar de Politieke Avond, vanuit wat voor een belangstelling, wat willen ze er doen?

In de Bestuursmonitor 2006, waarvoor in oktober 2006 1000 Nijmegenaren telefonisch zijn ondervraagd o.a. over hun kennis van het gemeentebestuur bleek ongeveer 1 op de 5 Nijmegenaren van de Politieke Avond gehoord te hebben: 8% noemde zichzelf "goed op de hoogte", 14% gaf aan er "wel eens van gehoord te hebben". Daarbij gold dat naarmate mensen meer geïnteresseerd waren in Nijmegen het aandeel dat van de Politieke Avond wist toenam.

De uitzending van de Politieke Avond via internet was minder bekend: 13% was daarvan goed of enigszins op de hoogte.

Hoe later op de avond, des te minder bezoekers. In Figuur 35 is te zien dat bijna alle bezoekers naar de Burgerronde zijn geweest. Per ronde kalft dan het aantal bezoekers af.

Bij de Besluitronde geldt dat de internetuitzending wel een aanvullende werking heeft: 12 mensen hebben minstens één uitzending gezien, waarvan 7 die de Besluitronde niet bezocht hebben. Voor hen was het internet dus een vervanging van een fysiek bezoek.

Figuur 35 Welke onderdelen zijn bezocht?

5.2 Voorlichting aan bezoekers

Tafel Griffie goed gewaardeerd

Op de Politieke Avonden staat bij de ingang van het Stadhuis een tafel bemand door medewerkers van de Griffie, om bezoekers op te vangen en zo nodig wegwijs te maken.

bezocht	23	waarvan geïnformeerd	prima	19
gezien, niet bezocht	8		voldoende	3
niet gezien	2		niet	1
geen antwoord	2			

Figuur 36 Is informatietafel griffie bezocht, en zo ja, is men daar goed geïnformeerd

Bijna alle bezoekers hebben die tafel gezien. De 8 bezoekers die de tafel niet bezochten vonden dat zij al voldoende op de hoogte waren waardoor verdere informatie niet nodig was.

Degenen die er wel voor informatie komen zijn over het algemeen erg tevreden over de manier waarop zij wegwijs zijn gemaakt.

Kraampjes

Behalve de tafel van de Griffie staan er ook vaak andere tafels in de hal waar belangengroepen, vrijwilligers etc. informatie kunnen geven.

bezocht	21
geen interesse	7
geen kraampjes gezien	5
geen antwoord	2

Figuur 37 Hebben bezoekers kraampjes bezocht/gezien

21 van de 35 bezoekers die de enquête hebben ingevuld zijn ook bij deze kraampjes geweest, 7 hadden geen interesse in de daar geboden informatie.

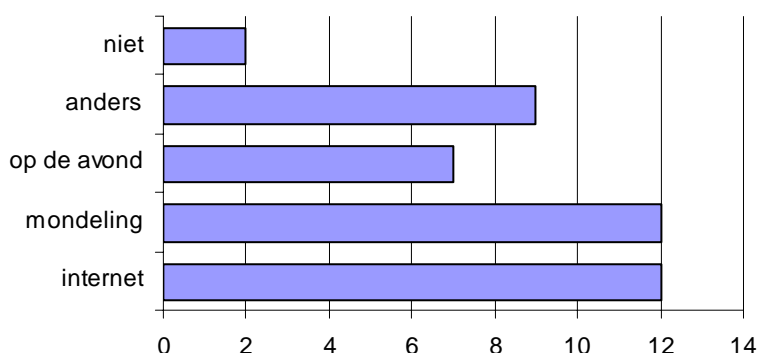
Tijdens de evaluatie van de Politieke Avond hebben we van één "kraamhouder" ervaringen gehoord. Zij waren positief over hun deelname. Ze waren door een raadslid

geattendeerd op de mogelijkheid een kraampje tijdens de Politieke Avond op te zetten. Van te voren hadden zij weinig voorlichting gekregen, maar op de avond zelf was de informatie prima. Zij hadden veel belangstelling van raadsleden en ambtenaren.

Van alle bezoekers vindt 60% de kraampjes een goede aanvulling op de Politieke Avond, de rest geeft vooral aan daar geen mening over te hebben.

Opzet Politieke Avond bekend door internet of mondelinge toelichting

We hebben de bezoekers gevraagd hoe zij over de informatie over de opzet van de avond, de indeling in Burgerronde, Kamerronde en Besluitronde zijn gekomen.

Figuur 38 Wijze waarop informatie over opzet Politieke Avond is verkregen

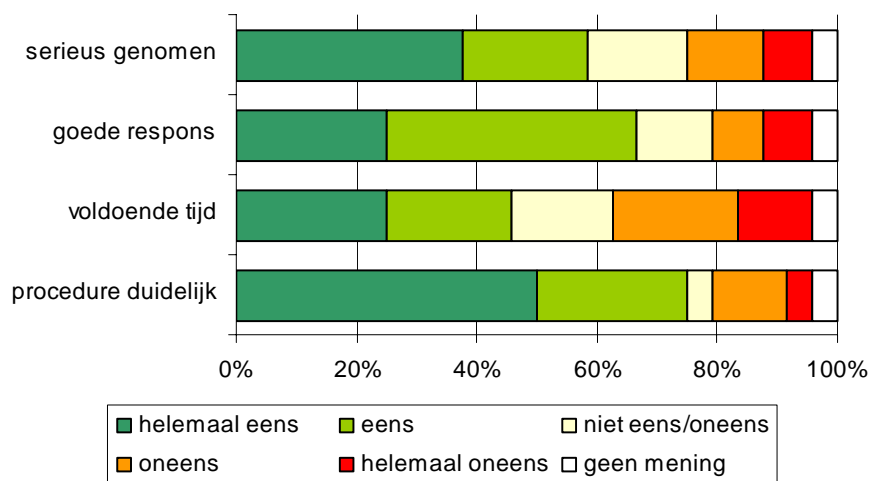
Internet en mondelinge informatie speelden daarbij de belangrijkste rollen.

5.3 Ervaringen insprekers en bezoekers

Tijd is grootste knelpunt

Van de bezoekers hebben er 24 ingesproken. Deze insprekers hebben over vier stellingen hun mening gegeven:

- de procedure (waar moet ik zijn, wanneer, moet ik me melden) was me voldoende duidelijk
- ik had voldoende tijd om mijn punt duidelijk te maken
- ik kreeg goede respons van de raadsleden
- ik voelde mij serieus genomen als inspreker

Figuur 39 Oordeel insprekers over 4 stellingen

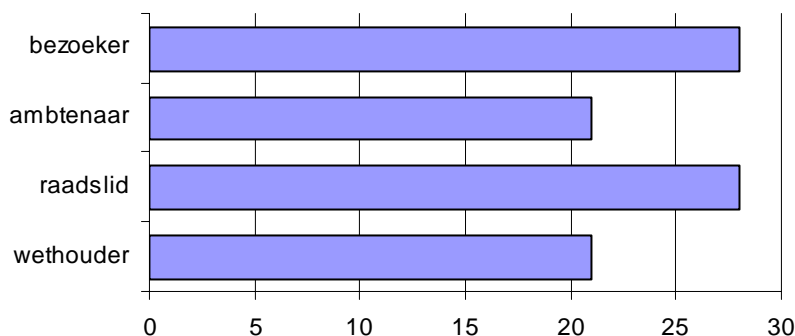
De meeste ontevredenheid is er over de tijd die men heeft om in te spreken: 8 van de 24 insprekers is het (helemaal) oneens met de stelling dat men voldoende tijd heeft. Over de duidelijkheid van de procedure bestaat de grootste tevredenheid. Toch was niet voor alle insprekers duidelijk hoe de gang van zaken was.

Van de insprekers voelde 14 mensen, ruim de helft, zich bij hun inspraak serieus genomen, 5 voelden zich niet serieus genomen.

Aan alle bezoekers is ook de meer algemene stelling, dat insprekers serieus worden genomen, voor gelegd. Daarmee was een vergelijkbaar, misschien iets groter, aandeel het eens (21 van de 32).

Veel contacten

Op de Politieke Avond zijn er veel contacten. In de figuur is te zien met wat voor mensen de 35 geënquêteerde bezoekers hebben gesproken.

Figuur 40 Met wie contact gehad op Politieke Avond?

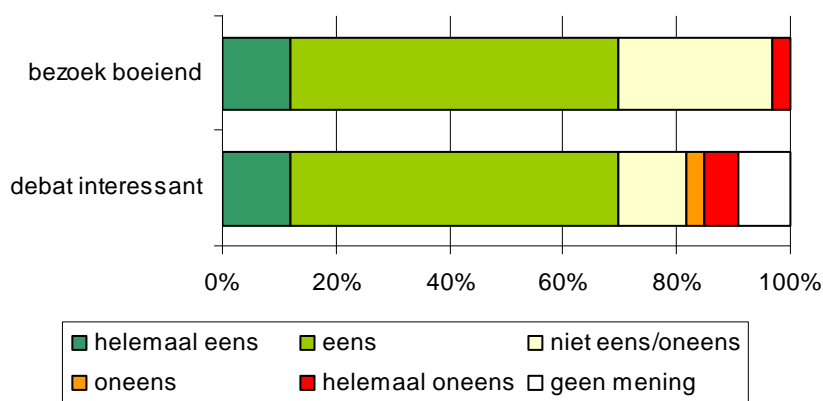
Meer dan 2/3 van de bezoekers (23 van de 35) vinden dat de Politieke Avond goede mogelijkheden biedt tot contact met politici. Vijf bezoekers vinden dat juist niet.

5.4 Algemeen oordeel over Politieke Avond

Alle geënquêteerde bezoekers hebben hun mening gegeven over twee algemene stelling over de Politieke Avond:

- het debat was interessant om naar te luisteren
- een bezoek aan de Politieke Avond is boeiend.

Met beide stelling is tweederde van de bezoekers het eens.

Figuur 41 Oordeel bezoekers over stellingen

Ook de bezoekers hadden de gelegenheid aan het eind van de enquête open opmerkingen te maken en suggesties te geven over de Politieke Avond. In bijlage 3 zijn alle opmerkingen op een rijtje gezet. Zaken die meer dan eens naar voren worden gebracht:

- de Politieke Avond is haastig, rommelig, duurt lang
- de insprektijd is te kort
- contacten met raadsleden en wethouders zijn moeilijk, die zijn te druk
- het loskoppelen van de inspraak (in de Burgerronde) en de bespreking (in de Kamerronde) is een nadeel
- doordat de agenda van de Besluitronde niet van te voren vaststaat en soms erg uitloopt kun je heel lang wachten op de behandeling van je punt.

6 Waardering ambtenaren

6.1 Ambtenaren op de Politieke Avond

Tijdens de Burgerronde wordt door ambtenaren technische informatie gegeven. De bijna 80 ambtenaren die dat gedaan hebben, hebben we een korte vragenlijst gemaald over hun ervaringen. Ongeveer driekwart van hen, 57 mensen, heeft meegedaan aan de evaluatie.

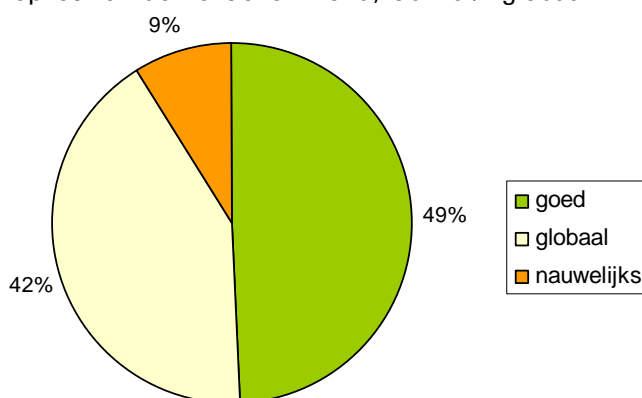
Hoewel de Politieke Avond pas een half jaar functioneert was toch van de 57 ambtenaren die meegedaan hebben aan de evaluatie al ruim 60% meer dan eens geweest om informatie te geven. Naast dit groepje ambtenaren dat vaker verschijnt op de Politieke Avond waren er 22 voor wie de deelname aan de technische informatieronde een tot nu toe eenmalige ervaring was. Het vaker of juist eenmalig verschijnen zal logischerwijs te maken hebben met het soort functie dat de ambtenaren hebben.

Van de ambtenaren kwam iets meer dan de helft (30) alleen om vragen te beantwoorden. De rest kwam zowel toelichting geven als vragen beantwoorden.

6.2 Voorlichting aan ambtenaren

Intranet belangrijkste informatiebron van ambtenaren

Ongeveer de helft van de ambtenaren was (bij het eerste bezoek) goed op de hoogte van de opzet van de Politieke Avond, 30-40% globaal.

Figuur 42 Bekendheid met opzet Politieke Avond

De belangrijkste informatiebron hierbij was het intranet (voor meer dan de helft van de ambtenaren), maar ook mondelinge informatie van de griffie/BBA/leidinggevenden, of informatie van collega's wordt veel genoemd.

Onderscheid technische en politieke vragen duidelijk?

Op de Politieke Avond wordt onderscheid gemaakt tussen technische en politieke vragen. Technische vragen moeten door de ambtenaar beantwoordt worden in de Burgerronde, politieke vragen horen thuis in de Kamerronde.

Waren de ambtenaren van te voren voorbereid op dit verschil?

nee, niet nodig	10		
nee, maar zou goed zijn geweest	10		
ja	37	door griffie	15
		leidinggevende	9
		zelf gedaan	9
		collega's	6
		anders	5
		wethouder	2

Figuur 43 Voorbereid op verschil technische-politieke vragen?

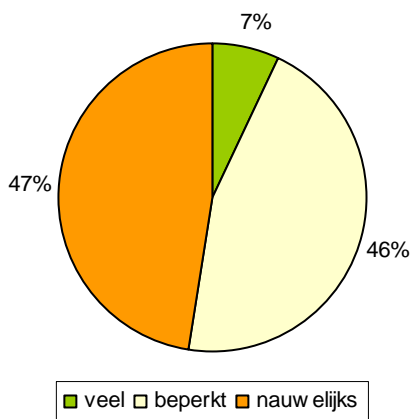
Bij 37 van de 57 was dat wel het geval. De griffie was daarbij de belangrijkste voorlichter. 10 Ambtenaren zijn niet op het verschil voorbereid terwijl dat naar hun eigen inschatting wel nuttig geweest zou zijn.

6.3 Ervaringen ambtenaren

Beperkte behoefte aan technische informatie

Ongeveer de helft van de ambtenaren geeft aan dat er onder de raadsleden eigenlijk nauwelijks behoefte was aan de informatie die hij/zij kwam verstrekken. Slechts een paar keer wordt gezegd dat er veel belangstelling was.

Ook verderop, in paragraaf 6.4 waar de opmerkingen die bij de enquête gemaakt zijn behandeld worden, komt dit naar voren.

Figuur 44 Was er behoefte aan technische informatie?

In praktijk hebben 9 ambtenaren (16%) bij een vraag twijfels gehad of die door hen beantwoord zou moeten worden of dat het een politieke vraag betrof. Van hen waren 8 wel voorbereid op het onderscheid technisch/politiek, maar dat was blijkbaar niet voldoende.

	voorbereid op onderscheid		
	ja	nee	totaal
niet getwijfeld	25	10	35
getwijfeld	8	1	9
niet bewust van onderscheid	0	3	3
geen vragen gehad	4	6	10

Figuur 45 Was duidelijk of gestelde vragen technisch of politiek waren?

Contacten op en rond Politieke Avond

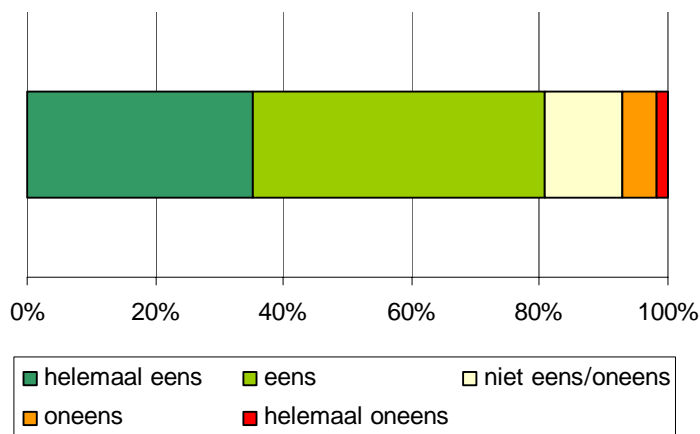
Behalve op de Politieke Avond kunnen raadsleden ook daarvoor of daarna rechtstreeks contact opnemen met ambtenaren voor toelichting bij bepaalde agendapunten of stukken.

Bij ruim de helft van de ambtenaren is dat ook daadwerkelijk gebeurd, vooral voorafgaand aan de Politieke Avond.

niet	26
voor de Politieke Avond	21
na de Politieke Avond	11

Figuur 46 Buiten de Politieke Avond om benaderd door raadslid?

De overgrote meerderheid (80%) vindt dat de Politieke Avond goede mogelijkheden biedt tot informeel contact tussen ambtenaren en raadsleden.

Figuur 47 Is men het eens met de stelling "de Politieke Avond biedt goede mogelijkheden tot informeel contact tussen ambtenaren en raadsleden"?

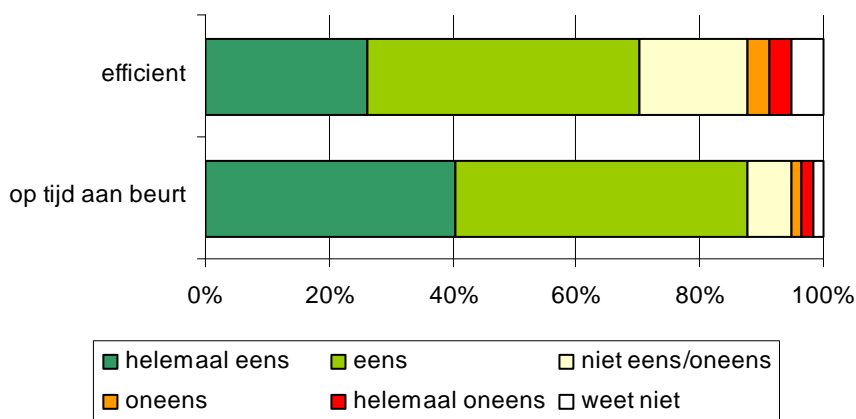
44% van de ambtenaren heeft zijn/haar ervaring tijdens de Politieke Avond niet teruggekoppeld naar de portefeuillehouder, 42% deed dan nog op de avond zelf en 14% later.

6.4 Algemeen oordeel over Politieke Avond

Positieve oordelen

Bijna 90% van de ambtenaren vindt het prettig dat je door de strakke agenda van de Politieke Avond precies weet wanneer je "aan de beurt" bent.

70% vindt de technische informatie via de Burgerronde een efficiënte manier van raadsleden informeren. Hierbij is vooral de groep "niet eens/niet oneens" wat groter.

Figuur 48 % eens met stellingen "de Burger/informatieronde is een efficiënte manier om de raadsleden informatie te geven" en "het is prettig dat je op de Politieke Avond precies weet wanneer je aan de beurt bent"

De meeste ambtenaren vinden de Politieke Avond een (grote) verbetering in vergelijking tot het commissiesysteem.

een grote verbetering	21
een beperkte verbetering	22
geen verschil	2
een beperkte verslechtering	3
een grote verslechtering	1
kan niet beoordelen	8

Figuur 49 Ambtenaren vinden Politieke Avond in vergelijking tot oude systeem ...

Als reden voor de verbetering of verslechtering worden veel argumenten naar voren gebracht. In bijlage 4 staat een compleet overzicht.

Een aantal thema's komt regelmatig naar voren. In positieve zin, reden voor verbetering, zijn dat:

- het contact tussen raadsleden en ambtenaren is beter, informeler, meer
- besluitvorming is slagvaardiger, zowel door het feit dat zaken (soms) op één avond kunnen worden afgehandeld als doordat er nu elke twee weken een Besluitronde is
- de strakke agenda en de tijdsdruk werkt positief, het dwingt de deelnemers direct to the point komen en zorgt er ook voor dat alle onderwerpen die geagendeerd staan ook werkelijk aan bod komen.

Als reden voor verslechtering noemt men:

- er wordt te weinig gebruik gemaakt van de mogelijkheid technische vragen te stellen, technische vragen horen eigenlijk al voor de Politieke Avond gesteld te worden,
- Politieke Avond is chaotisch, totaal-overzicht ontbreekt, te hectisch, te veel tijdsdruk.

Opmerkingen

Aan het slot van de enquête hadden de ambtenaren de gelegenheid opmerkingen te maken over de Politieke Avond. Ook deze zijn in de bijlage opgenomen. Onderwerpen die vaker naar voren komen:

- de Politieke Avond is druk, chaotisch en hectisch
- de Politieke Avond is een prachtig systeem, doorgaan
- er worden te weinig technische vragen gesteld op de Politieke Avond waardoor je er voor niets zit, de gelijktijdigheid van technische vragen en inspraak is niet goed, politiek legt dan prioriteit bij de inspreker.
- sommige sprekers nemen te veel tijd, gaat ten koste van anderen/portefeuillehouders.

Bijlagen

Bij heel veel vragen in de enquêtes hadden de respondenten de mogelijkheid hun oordeel toe te lichten, of verbeteringsuggestie te geven. Die antwoorden geven we in deze bijdrage integraal weer. Omdat mensen die kritiek hebben vaker en uitgebreider dan mensen die positief zijn van de open mogelijkheid tot toelichting gebruik maken ligt het accent hier wat meer op kritische geluiden dan in de hoofdtekst.

1 Opmerkingen raadsleden en fractievolgers

Burgerronde

Opmerkingen

- Ik heb van een burger begrepen dat er geen ruimte meer is voor een "Nijmeegs kwartiertje" over zaken die buiten de behandeling in de kamers vallen. Ik zou deze presentaties tóch graag willen integreren in de kamerronde.
- Het is niet handig dat de inspraak van burgers is losgekoppeld van de inhoudelijke behandeling in de kamer.
- De burgerronde functioneert goed, behalve op het punt van malloten die ook de kans krijgen in te spreken terwijl niemand daar op zit te wachten.
- 4* niet alle raadsleden maken gebruik v.d. mogelijkheid om technische vragen te stellen
- 9* Reclame via De Brug, en zie site van Soest/PvdA
- Inspraak, technische vragen, kraampjes en wat laatste afstemming binnen fractie of tussen fracties is soms wat veel tegelijk.
- Ondanks positief oordeel in bovenstaande, mag wat mij betreft de agenda actueler en uitdagender.
- Ik zie niet veel burgers, vaak veel van hetzelfde.
- Het werkt slecht dat de inspraak en de inhoudelijke behandeling van de agendapunten uit elkaar zijn getrokken.
- De indruk bestaat dat de burgerronde weinig meegenomen wordt in de rest v.h. traject
- Burgers worden afgescheept met fopspeen, stom dat het nu tegelijk is met technische ronde.
- Ambtenaren moeten vaak antwoorden schuldig blijven, dus toch noodzaak om in kamer vraag terug te laten komen. Niet elke vraag is technisch, maar wordt wel zo gekwalificeerd door voorzitter
- Heb als nieuweling nog onvoldoende ervaring met technische vragen om daar een eigen oordeel over te hebben. Antwoorden zijn ingegeven door gesprekken met fractiegenoten
- Er is vaak teveel tegelijk, waardoor ik niet toe kom aan het bezoeken van de kramen. Wanneer er veel insprekers zijn tijdens de burgerronde, dan hebben de insprekers vaak onvoldoende tijd.
- Informele contacten en contacten met kraamhouders mogen intensiever. Kwestie van houding van raadsleden. Ikzelf, als voorzitter, heb vaak veel te weinig tijd en dat betreurt ik zeer.
- punt 3 & 4: als het één niet goed is, kan het de discussie ook niet vergemakkelijken.
- Bij gelijktijdig belang is er geen tijd om zowel burgers als ambtenaren te raadplegen. 18.00 uur te vroeg om te beginnen.
- Het is onmenselijk dat de burgerronde los staat van de inhoudelijke behandeling in de kamer.
- Inspraak en burgerronde apart functioneert voor mij niet goed.
- Technische vragenronde is goed opgepakt.
- Het is soms onhandig dat de inspraakronde tegelijkertijd is met de technische vragen.
- Graag meer info over sprekers burgerronde en meer mogelijkheden voor informeel contact en duidelijke planning (m.n. tijden bij sprekers)
- Het is natuurlijk allemaal wel afhankelijk van de hoeveelheid insprekers
- Vragen over voldoende tijd is sterk afhankelijk van onderwerp

- Ondanks dat ik vaak niet bij de burgerronde aanwezig kan zijn, hoor ik wel terug dat op deze wijze ook een goede mogelijkheid is om met burgers in contact te komen. Helaas hoor ik ook dat het bezoekersaantal tegen valt.
- planning van inspreekronde is niet helder genoeg, doordat er over meerdere zalen meerdere onderwerpen zijn/ parallel lopen, is het voor de burger niet meer helder
- 'Insprekers moeten door iedereen gehoord kunnen worden. Nu niet het geval vanwege parallelle werkwijze
- tegelijkertijd ook minpunt

Verbetersuggesties:

- 1) Gebroeders van Limburgzaal is niet zo geschikt gezien het "rommelige" karakter van de burgerronde.
- 2) begin - en eindtijd vermelden voor de insprekers en de kamerleden.
- Soms bestaat het idee dat insprekers te weinig aan hun verhaal toekomen. Niet vergeten moet worden dat deze mensen vaak geen ervaring hebben met het verhaal vertellen voor een grote groep mensen. Hier zou men meer rekening mee kunnen houden
- Het is vaak moeilijk te bepalen wat een technische vraag is. Het verschilt ook vaak van voorzitter hoe hier mee omgegaan wordt.
- Technische vragen moeten niet tegelijkertijd plaatsvinden met de burgerronde.
- Laat burgers inspreken in de kamer, voordat de inhoudelijke behandeling plaats vindt.
- Een limiet stellen aan het aantal keren dat een burger mag komen inspreken. Met een limiet van een keer per jaar zou er al heel wat onzin uitgefilterd worden.
- Meer informatie voor burgers over de precieze inhoud & heikle punten bij agendapunten van die avond, zodat burgers tijdens de burgerronde ook kunnen selecteren naar welke raadkamer ze gaan.
- Agenda meer inrichten op basis van actuele en relevante thema's.
- * technische vragen en inspraak niet tegelijkertijd programmeren;
- * inspraak integreren in de kamerronde
- Volgens mij zou het beter zijn als de inspraak 1 week voor de behandeling zou zijn. Vergt weer strakkere afwerking van college.
- Koppel inspraak aan inhoudelijke behandeling in kamers
- iets langere spreektijd en na ronde meer tijd voor informeel overleg en toelichting. Nu is het vaak rennen naar de kamerronde
- Nog beter te koppelen aan de agendapunten van die avond. Vergt enkele weken vooruit al burgers benaderen.
- 'Informatieronde en burgerronde niet parallel laten lopen.
- Ook onhandig dat het samenvalt met technische vragen
- 'terug naar vroeger
- Ik weet niet, hoe je de burgerronde nog beter kunt organiseren.
- duidelijke tijdsplanning voor inspraak per onderwerp. Inspraak en technische vragen per onderwerp combineren, eventueel in aanwezigheid van de wethouder
- Afstappen van versnipperde behandeling. Men spreekt in over een onderwerp dat 2 weken later pas in de zaal komt. De oude comm.structuur weer terug. Vroeger kon je nog napraten met insprekers in bijv. de pauze van de comm.verg. Kan nu niet meer.
- mogelijkheid om inspraak te volgen in de hal
- verbeteren informatie op website gemeente

Kamerronde

Opmerkingen

- 1) een halfuur is vaak niet voldoende. Meer flexibiliteit is wenselijk.
- 2) 16 kamerrondes is erg veel, ik heb het gevoeld dat de "druk" en het aantal stukken veel hoger is geworden.
- 3) motiveert wél het innemen van standpunten in plaats van het stellen van vragen.
- De tijdsdruk zorgt ervoor dat discussies onvoldoende diepgang krijgen.
- Er is veel te weinig tijd voor debat in de kamer. Dit is onmogelijk met 10 fracties in 30 minuten. Bij sommige voorzitters gebeurt het wel eens dat 1 fractie 15 minuten aan het

woord is en de rest nauwelijks meer aan bod komt. Het komt ook te vaak voor dat debat in de kamer nog eens overgedaan wordt in de besluitronde.

- de wethouder komt niet altijd toe aan een 1e termijn (10 keer (fracties) 3 minuten is 30 minuten.
- 2e termijn fractie is geen tijd en ruimte voor
- Hier ligt natuurlijk ook een verantwoordelijkheid van de partijen zelf.
- 1 *Soms willen voorzitters bij andere onderwerpen mee discussiëren (te weinig voorzitters)
- 5 *Per voorzitter verschillend
- 6 *Nog te vaak een vragenhalfuurtje
- 8 *WH komen door vele vragen vaak in tijdsnood
- De kamerronde functioneert aardig, maar de deelnemers niet altijd: als meer tijd per ronde niet kan, dan moet soms strakker worden opgetreden door voorzitters.
- Sommige kamers zijn beter dan andere. Over het algemeen is 30 min. niet voldoende. Mijn grootste kritiek ligt bij het functioneren van de kamer. Ik kan mijn rol als controlerend politicus niet meer goed vervullen.
- ' * Door de strakke hantering van de tijden komen sommige punten te weinig aan het licht terwijl andere punten niet zoveel tijd nodig hebben;
- * Er is niet langer een directe relatie tussen de wethouder en de betreffende portefeuillehouders, waardoor een directe interactie minder voor de hand ligt
- '1/2 uur is ofwel te lang (kamerstuk etc) danwel te kort (debatstuk)
- 'Soms is 30 minuten (of 60) te kort, weinig onderling contact met mede raadsleden mogelijk, te veel profilering wethouders
- Behandeling te kort, waardoor debat geen ruimte krijgt, 2e termijn is helemaal niet mogelijk. Andere onderwerpen te veel tijd gereserveerd (zonde van de tijd). Elke voorzitter hanteert andere regels bij de bepaling of een stuk na stemming uitkomt op kamer - of stemstuk
- Kwaliteitsverschil tussen voorzitters is groot. Een aantal doet het gewoon slecht, enkele uitzonderingen daargelaten
- Debat in kamerronde is niet afhankelijk van de organisatie maar v.d. kwaliteit v.d. mensen.
- Kamerzittingen komen vaak niet verder dan het vertellen van een standpunt.
- Kamerzitting is in eerste instantie niet bedoeld ter profilering van de wethouders
- behandelingsduur is voldoende als politici niet hele tijd in herhaling vallen en als ze hun mond houden als ze niks toe te voegen hebben
- wethouders komen in huidige situatie vaak makkelijk weg: vijf minuten om te praten en weinig of geen gelegenheid (tijd) om wethouder te interrumperen
- voorzitters maken vaak een rondje langs politici, dat stimuleert herhaling van zetten en draagt niet bij aan debat
- er wordt nog steeds weinig gedebatteerd, maar dat staat los van het nieuwe systeem
- 16 onderwerpen maximaal is vrij veel, vooral omdat elk onderwerp toch eerst intern, in de fracties moet worden doorgesproken c.q. voorbereid.
- Het geheel is te chaotisch en de tijd die uitgetrokken is in de kamers is in het algemeen onvoldoende.
- Het snel tot de kern van de zaak komen is voor velen moeilijk, dat was ook al de klacht in het comm. systeem. Debat is nog slecht ontwikkeld op sommige dossiers
- Wethouders krijgen verhoudingsgewijs te veel tijd
- Wordt een keurslijf, omdat je steeds 30 minuten hebt. Fragmentarische benadering, in comm.structuur was het veel helderder. Je mist relatie met college, wordt papier relatie.
- De kamerronde functioneert de ene keer goed en andere keer niet. Afhangelijk van de voorzitter, de zwaarte van het onderwerp en hoeveelheid inbreng v.d. verschillende partijen. De verschillende partijen kunnen zich in de kamerronde niet voldoende profileren. REDEN: in de kleine kamers kunnen niet veel mensen, vaak is er geen media bij en degene die thuiszitten kunnen de kamerronde niet volgen. Daarnaast is een half uur te kort voor 10 partijen.

- 'Doel kamerronde moet duidelijker, status in besluitronde vaststellen?? Visies partijen duidelijk krijgen?? Antwoorden krijgen van wethouders en discussie met wethouders. Allemaal tegelijk dan is de tijd te kort.
- Het komt nog wel eens voor dat van de kamervoorzitter wat flexibiliteit gevraagd wordt t.a.v. beoordeling wat nu wel of geen technische vraag is. Helaas is die flexibiliteit bij de een royaal aanwezig en bij de ander ver te zoeken. Dat laatste roept een bepaalde starheid op in betreffende vergadering en geeft soms een gevoel van onvrede. Een spontaan opgekomen vraag kan wel van belang zijn voor beoordeling van het onderwerp, maar wordt weggewimpeld als technische vraag.....
- Het geeft soms een gejaagd gevoel
- kleinere fracties hebben niet voldoende mensen om overal aanwezig te zijn
- Ik moet nog erg wennen aan dit systeem. Er zijn avonden dan vraag ik mezelf af, wat doe ik hier nu. De techniek van de indeling in hamer-, doorschuif-, debat- of stemstuk is nog te verwarrend. Een raadslid heeft meerdere portefeuilles en het is vaak lastig dat bij de behandeling van onderwerpen in de kamerronde het raadslid hierin een keuze moet maken. Terwijl je als raadslid het onderwerp wel moet behandelen in de debatronde.
- De kamerronde wordt nog te veel als "vragenstelronde" aan de wethouder beschouwd wat het debat niet ten goede komt. Parallele sessies wellicht toch te veel, gelijktijdige zitting zodat wij als kleine fractie niet altijd de specialist kunnen sturen.
- De gelijktijdige behandeling is groot probleem. Raadsleden moeten nu altijd bijgepraat worden over wat er in een andere kamer besproken is. Oorzaak, parallel-structuur
- De behandelingsduur zou voldoende zijn als fractieleden zichzelf enige beperking op zouden leggen. Helaas is dat te veel gevraagd, soms is het debat goed, soms niet, dat is erg afhankelijk van de deelnemers.
- door tijdsdruk ontstaat geen natuurlijke vergadersituatie, geen uitwisseling. Voorzitters zijn vaak erg gespannen en geneigd tot doordrukken

Suggesties

- gelijksoortige onderwerpen in dezelfde kamer plannen (structuur)
- vermoedelijke hamerstukken achter elkaar plannen
- minder kamerzittingen plannen als er veel majeure besluiten genomen moeten worden.
- Mogelijk dat er, zoals ook bij sommige grote onderwerpen al gebeurt, een informatieronde aan vooraf kan gaan. Een mondelinge toelichting van betrokkenen haalt vaak veel vragen weg. Nu zijn het altijd de politieke partijen die als eerste het woord krijgen.
- We kunnen beter weer teruggaan naar commissievergaderingen waarin meer tijd is om onderwerpen goed te behandelen.
- Meer ruimte voor oppositiepartijen, kan zorgen voor meer debat in de kamer.
- 2 keer 30 minuten plannen kan beter afgestemd worden.
- suggestie: training in debatteren op kernpunten per fractie?
- 'Het moet mogelijk zijn van te voren in te schatten hoeveel tijd er nodig is om een agendapunt te behandelen. Voor een vermoedelijk hamerstuk reserveer je minder tijd en voor politiek gevoelige zaken meer.
- Wat vaker en uur, voor inhoudelijk debat.
- Scherpere selectie, meer tijd zodat een debat kan ontstaan, meer kamerstukken
- Behandel soortgelijke punten gevoegd in de kamer in een ronde van 2 uur, als ware het een commissie.
- 'Kamerstukken achteraan op de agenda, 3/4 uur debatstuk, thematisch geordend dus stapje terug richting oude systeem, zonder vaste bezetting
- 'kunnen de kamers svp (weer) inhoudelijke commissies worden, herhalingen afhameren, 10 partijen noodzaak tot zuiniger tijdsbesteding (niet standaard ieder zegje laten doen), bij relevante onderwerpen kan langere tijd of opnieuw agenderen zinnig zijn
- 'Te veel mogelijkheden om van een stuk een debatstuk of doorschuifstuk te maken. Dit is slecht voor de kwaliteit voor behandeling en leidt tot wegdringen van minderheidsstandpunten
- Meer tijd voor grote vraagstukken. Past niet in deze vergadertechniek.

- Meer opties benoemen in raadstuk kan helpen om discussie beter te structureren.
- 'Ik zou de opzet veranderen . er is tijd te kort. Alles moet er doorgejast worden, eeg diepgang. Afschaffen deze opzet en terug naar 1X per 4 weken met meer tijd!! Ik vind het nu broddelwerk.
- Bundeling aantal punten (eigenlijk terug naar oude comm. structuur). Burger onderdeel maken van (comm.) kamer. Om te voorkomen dat te veel technische vragen worden gesteld > > technische vragen handhaven.
- comm.vergaderingen terug
- Neen, het systeem laat dit niet toe.
- max. 3 parallele sessies. Consequentie: wekelijks pol.avond (dat is nu ook bijna altijd het geval). Debatcursus van NDI jaarlijks ter opfrissing en promoten onder raadsleden.
- Niet meer gelijktijdig de kamer zaken laten bespreken. En laten we afstappen van het begrip "kamers". De 2e kamer heeft ook nog steeds gewoon comm.
- Er moet 1 X per maand vaker vergaderd worden om meer tijd te hebben voor behandeling van stukken. Bovendien ontlast dat de kamervoorzitters en raadsleden

Pauze

Opmerkingen

- De tijd is veel te kort om ook nog met andere partijen te overleggen.
- De pauze is veel te kort. Ook is de wisseling tussen de kamers veel te krap.
- uitwisselen wel, lobbywerk in mindere mate.
- Soms wel en soms niet. Lobbywerk moet je eigenlijk voor de pauze hebben gedaan, want in de pauze wil je als fractie de stand van zaken bespreken. In de praktijk probeer je dus aan het einde van een kamerronde met andere partijen te overleggen. Maar ja, als je dan ook naar een andere kamerronde moet kom je echt tijd tekort.
- Als er veel informatie uitgewisseld moet worden en de fractie heeft veel tijd nodig om tot een éénduidig standpunt te komen, dan is het lastig als ze steeds door lobbyende raadsleden gestoord worden
- Ik denk dat het automatisch doorschuiven naar volgende politieke avond, dit probleem gaat verminderen, maar tot nu toe moet er vaak erg veel besproken worden in deze (korte) pauze.
- Dat half uur hebben we gewoon nodig om zaken af te stemmen. Lobbyen bij andere partijen moet eerder gedaan zijn
- Het half uur is te kort om én de punten goed door te nemen én te lobbyen.
- haastige besluitvorming, gejaagde onderhandeling, slecht geformuleerde moties en amendement, veel stemverklaringen
- Niet voor beide punten tijd
- Wisseling is te groot. Soms vallen er tussentijds voldoende gaten om bij te praten, dan is pauze ruim genoeg. Vallen er niet voldoende gaten dan is het veel te kort. Besluit om debatstukken door te schuiven lijkt wel lucht te geven
- De pauze is eigenlijk te kort voor overleg tussen fractievolgers en raadsleden, en daarnaast voor raadsleden onderling (lobby). Daarnaast is er vaak een hoeveelheid moties waarover ook nog in korte tijd een standpunt moet worden bepaald. Een oplossing is lastig: eerder beginnen maakt de 'avond' nog langer. Kortere spreektijden is niet aan te bevelen. Minder onderwerpen zou misschien een oplossing kunnen zijn.
- Nu raadsvoorstellen standaard worden doorgeschoven naar de besluitronde van twee weken later, is een half uur voldoende. Voorheen was deze tijd echt te kort voor een adequate voorbereiding in de fractie.
- Iedereen hoort geconcentreerd te werken en zich te focussen op de politieke issues. Zeker met het nieuwe systeem van doorschuiven is er meer dan genoeg pauzetijd.
- 'Punt 2: daarvoor is de tijd tekort
- De pauze is te kort voor lobbywerk, terugkoppeling en goed overleg.
- De hele avond verloopt chaotisch en snel, ook de pauze, maar dat houdt de pit er wel in, hoeft niet persé gewijzigd te worden.
- De fracties staan na de bespreking in de kamerronde onder tijdsdruk.
- De kwaliteit en zorgvuldigheid van de besluitvorming komen hierdoor in het gedrang.

- Nog weinig ervaring met het standaard doorschuiven naar besluitronde van volgende politieke avond. Dus antwoorden vooral gebaseerd op oude situatie. Nieuwe graag over half jaar opnieuw evalueren.
- veel te weinig tijd
- Dat verschilt, maar nu stukken in principe doorgeschoven worden is de tijd meestal voldoende.

Suggesties

- Minder kamerronden
- 'Langer maken alleen heeft geen zin. Mogelijk dat er voor de vergadering waarin besluitvorming plaats vindt een half uur overlegtijd ingevoerd kan worden.
- De besluitronde kan beter op een andere dag dan de kamer/commissievergaderingen. Dan is er genoeg tijd tussen behandeling in de kamer en besluitronde.
- Afwachten of nieuwe situatie (niet kamerronde & besluit op één avond) tot verbetering leidt.
- Schuif de besluitvorming over de stukken in de kamer behandeld standaard naar 2 weken later.
- De onlangse verbetering is goed (alle kamerstukken op de avond zelf) Rest doorschuiven standaard
- Fracties moeten veel meer werk vooraf doen. Ook het lobbywerk en het maken van (zakelijke) moties en amendementen.
- Ja, langer maken, maar dan komt de rest in de verdrukking. Kortom: ik ben ontevreden met de hele opzet, kleine fracties komen zo zwaar in de verdrukking.
- Het gekozen systeem laat dit niet toe. De avond nog langer oprekken komt niet ten goede van de besluitvorming. Ook alle onderwerpen doorschuiven is ook geen optie.
- andere werkstructuur
- niet meer op dezelfde dag, kamer en raad

Besluitronde

Opmerkingen

- De besluitronde is veel te kort geworden. Er is te weinig tijd voor goede behandeling van de onderwerpen.
- Meer tijd voor de besluitronde is wenselijk. Bij het begin om 21.30 is iedereen al moe.
- Het is zeer storend dat bijdragen uit de kamerronde integraal herhaald worden in besluitronde een discussie van niveau kent deze raad niet. Ik ben absoluut voor spreekijdverdeling, naar ratio van het aantal zetels.
- We beginnen te laat waardoor tijd te kort is voor debat, besluitronde is nu te vaak, hamerstukken zijn wel prima!
- Kwaliteit van het debat komt door tijdsnood wel eens in het gedrang.
- 'Functioneren van kamer en raad staat onder grote tijdsdruk
- vaak is er geen echt debat bij een debatstuk
- In principe wordt de vergadering om 23.00 uur afgesloten. In de praktijk blijkt dat we vaak toch doorgaan. Hier is altijd wel een goede reden voor, maar het door laten gaan is eigenlijk niet de afspraak.
- Dit vergadersysteem vinden wij ondemocratisch omdat de oppositiepartijen voor inhoudelijk belangrijke zaken te weinig tijd krijgen om deze toe te lichten. Alle besluiten ten aanzien van grote vraagstukken moeten over het algemeen te snel genomen worden.
- Debat is in Nijmeegse Raad slecht ontwikkeld. Hangt niet meer met vergadersysteem samen, maar met cultuur en kwaliteit van mensen.
- Neem ik niet aan deel dus kan ik niet beoordelen
- Veel te kort en veel te laat
- Dubbeling vanuit de kamers.
- Vaak te weinig tijd beschikbaar
- de besluitronde is saai omdat de angel uit het debat is
- Tot nu toe heb ik nog geen verbetering gezien t.ov. het oude systeem.

- De kwaliteit van het debat is niet goed omdat de raadsvoorzitter geen debat stimuleert, maar blijven steken in het rondje raad > wethouder. Jammer genoeg geldt dat ook voor veel raadsleden die wel klagen maar zelf te weinig ondernemen om het debat te verbeteren. De coalitie partijen hebben weinig spreektijd in verhouding tot de oppositie partijen (3 tegen 8)

Suggesties

- De besluitronde kan beter op een andere avond gehouden dan de kamerronde. Bijvoorbeeld 1 woensdag in de maand kamerronde en 1 woensdag (twee weken later) in de maand besluitronde.
- Misschien toch elke woensdag vergaderen: de ene week kamers de volgende week besluiten
- hou besluitronde op andere dag dan kamerronde (commissies), dit geeft voor beiden meer gelegenheid voor inhoudelijk debat. Minder vaak maar wel langer
- De voorzitter van de raad moet zich meer onafhankelijk opstellen.
- Zie vorige opmerking. Vooral kleinere fracties komen zo niet goed aan bod. Dit is niet goed voor de democratie en voor echte besluitvorming/ meningsvorming
- 'Ik vraag me oprecht af of dit systeem nu echt bijdraagt aan een beter contact met de burgers, of dat het systeem een verbetering in de kwaliteit van de besluitvorming is, of dat het systeem de druk op het werk van een raadslid hierdoor vermindert, of dat de raadsleden zich door het gekozen systeem beter kunnen profileren.

Doelstelling contact

- de burger moet alsnog 2x avonden naar het Stadhuis komen
- svp rekening houden bij de agendavorming met de burgers (m.n. in de besluitenronde)
- er moet meer reclame gemaakt worden voor de burgerrondes, zodat er ook meerkramen komen met informatie, waardoor het geheel aantrekkelijker wordt voor de burgers
- Omdat de inhoudelijke behandeling op een heel ander tijdstip is dan de burgerronde, moeten burgers nog steeds lang wachten op de behandeling.
- De ruimtes zijn niet geschikt voor de burgerronde en kamerronde.
- De burgerronde kan beter in de raadszaal of burgerzaal gehouden worden. Tijdens de kamerronde moeten de deuren van de zaal dicht, maar hierdoor wordt de drempel om naar binnen te lopen te groot.
- Over het algemeen is het aantal burgers dat komt bijzonder laag.
- De politieke avond vermindert de afstand tussen burger en politiek niet, want de burger komt niet meer dan voorheen. Burgers komen eventueel als er iets op de agenda staat waar zij belang bij hebben. Ik denk dat ze vervolgens heel veel niet begrijpen. Overigens vind ik dat helemaal niet belangrijk. Het gaat erom dat bestuurders goed moeten besturen. Daar hebben burgers wat aan! Bovendien wordt er van alles besproken in wandelgangen. Dat kan ook niet anders, maar daar merkt de burger ook niets van. Ik zou dus niet weten in welke zin de politieke avond de afstand verkleint.
- 3 en 4* Actuele zaken nog beter in De Brug publiceren/evalueren. Dan blijven burgers geprikkeld om toch eens een politieke avond bij te wonen.
- De geschetste "afstand" valt niet te overbruggen met een structuralistische ingreep. Burgers die geïnteresseerd in de politiek zijn heb ik (muv Essers & Barends) nog steeds niet gezien, alleen zij die voor een specifiek punt kwamen. De vraag is of er meer mogelijk en noodzakelijk is.
- subcultuur stadhuis wordt niet overstegen
- Alleen voor de mensen die toch betrokken zijn (participatie elite). De opzet trekt nauwelijks meer/ nieuw publiek
- De gelijktijdige behandeling van onderwerpen maakt het voor toeschouwers lastig om alles te kunnen volgen. Af en toe is er teveel jargon (met name afkortingen) in de kamerrondes.
- Er is nog wel extra actie nodig zoals met de raad de wijken in.
- Te vaak wordt gelijktijdig een onderwerp behandeld in verschillende raadskamers.
- Relatie burger en politiek komt vaak niet in stadhuis tot stand.

- Volgens mij zijn er veel geïnteresseerden die niet op de hoogte zijn van de mogelijkheden voor inspraak en kraam
- Voor de vaste geïnteresseerden is het een verbetering, voor de gewone burgers niet, zolang de politiek op een te moeilijke/ saaie manier over onderwerpen blijft spreken die gewone burgers niet aanspreken is dit systeem geen verbetering/ verandering.
- De geïnteresseerde burger moet zich vooraf goed oriënteren welke onderdelen hij of zij wil volgen. Door gelijktijdige behandeling in 4 kamers, moet de burger wel voor 1 onderwerp kiezen en dus 3 andere missen....
- als we alle burgers willen bereiken is deze opzet een verkeerde keuze. Groot aantal inwoners weet niet eens hoe het werkt. Dit is ook te zien aan de lage opkomst. Alleen geïnteresseerden weten hoe het werkt en die ziet men dan ook wel eens.
- punt 3* die kloof los je zo niet op, de politieke avond is toch wel een liefhebberij voor de geïnteresseerde burger
- Het gekozen systeem draagt mijns inziens nog te weinig bij om burgers meer geïnteresseerd te maken voor de politiek.
- De ruim geïnteresseerde burger moet zich wel over 4 kamers tegelijk kunnen verdelen! Kan daarmee dus niet over onderwerpen de discussie bijwonen en moet net als de raadsleden selectief te werk gaan.
- Het lijkt me zinvol om ook de burgers zelf hun mening te laten geven nu de politieke avond wat langer draait.
- Door de raadsvoorstellen is er geen tijd om met burgers te praten. Suggestie, vraag de burger eens wat hij van de nieuwe werkwijze vindt.

Positionering debat

- Vaak worden discussies die tijdens de kamerrondes plaatsvinden nog een keer dunnetjes overgedaan.
- Door de tijdsdruk wordt er minder lang vergaderd. Dit is op zich wel positief, maar hierdoor gaat het ook wel erg haastig.
- op hoofdlijnen kan beter, als raad moeten we niet over alles willen gaan.
- 2 en 3* Kan beter
- Kan geen vergelijking maken, want heeft oude stelsel niet actief meegemaakt.
- Het debat in de kamers is verbeterd tov de commissies omdat de technische vragen daadwerkelijk van tevoren worden afgehandeld; het debat in de raad is op punten platter geworden omdat vooral de kleine partijen punten herhalen doordat de communicatie tussen fractievolger en fractielid niet voldoende was.
- '1* Niet in besluitronde
- 'sympathieke aanzet is in de kiem gesmoord....
- 'Ik ken oude structuur niet voldoende
- 'Tot nu toe mag je kort je mening zeggen, maar de voorzitter laat weinig ruimte over voor echt debat. De tijdsdruk is vaak groot.
- De kunst van het debatteren moet beter. Heeft niets met vergadersysteem te maken. Dit systeem dwingt wel meer om direct tot de kern te komen.
- Haastwerk. Geen tijd voor echte verdieping. Zo zou ik als organisatiedeskundige geen bedrijf als politiek de verantwoording voor deze werkwijze willen dragen. Het levert broddelwerk!! Door deze werkwijze kunnen de collegepartijen eigenlijk hun gang gaan.
- Vaak geen debat, te weinig tijd
- Door gestelde eindtijd (23.00 uur) is er niet altijd ruimte voor goed/ uitgebreid inhoudelijk debat.
- is niet goed, politiek is meer dan alleen hoofdlijnen
- 'Ben van mening dat het debat omwille van de tijd er nog wel eens bij inschiet, of te weinig tijd voor alle fracties om het eigen geluid te laten horen, laat staan te debatteren.
- 'Ik zie verbeteringen, maar toch houden veel mensen vast aan het oude vertrouwde. VB, te veel vragen stellen aan wethouder.
- geen verschil. Publieke tribune blijft even leeg als voorheen
- bij punt 3: ja, klein beetje meer, vanwege tijdsdruk

- 'Door het gebruik van het woordje meer lijkt het een vergelijking te worden met een andere, eerdere situatie. En dat vraagt om ervaring/kennis die ik niet heb

Doelstelling agenda-stellend

- 1) te veel bepaling van de agenda door de tijdsdruk van het College;
- 2) te hoge tijdsdruk Raad
- 3) vragenhalvuurtje functioneert goed, echter moet wel blijven BINNEN een halfuur.
- Persoonlijk vind ik dat er nog teveel onderwerpen op de agenda staan die als hamerstuk betiteld kunnen worden. Aan de hand van collegebesluiten zouden de verschillende partijen ook veel meer sturend moeten zijn op de agenda. Indien een hamerstuk toch op de agenda komt, dan voelt men zich geroepen om er toch iets over te zeggen. Zonde van de tijd.
- Het voorzittersoverleg heeft veel te veel invloed. Moet echt minder.
- 'voorzitterberaad zou een verbeterslag moeten maken in 30 minuten, en 60 minuten kamertijd.
- Ja, heel graag een rondvraag. Soms zijn er actuele of om andere reden belangrijke zaken waarvan het goed is om er even bij stil te staan.
- In de Raad zou een uur uitgetrokken moeten worden voor vragen.
- 5* Mits het niet weer leidt tot meer vergaderen
- Ik vind dat het voorzittersoverleg zich verzelfstandigd heeft. Het is een laag erbij, weg ermee.
- 1* De raad is weinig agenda-stellend tot dusver, maar dit kan ook liggen aan de nieuwheid van veel raadsleden.
- * Een raadsrondvraag is onnodig, daarvoor fungeert het vragenhalvuurtje. Wel zou een rondvraag per wethouder kunnen worden overwogen in kamerverband; maar dan is een wijziging van kamers in commissies noodzakelijk en dient er goed te worden opgelet dat deze rondvragen niet al te technisch van aard zijn.
- De gelegenheid bieden is hetzelfde als het invoeren ervan. 10 X een rondvraag is echt te veel v.h. goede
- Raadsleden zijn bermtouristen geworden
- Te veel vergaderingen smooit eigen initiatief raad
- Vaak dezelfde onderwerpen waardoor portefeuillehouder niet alle onderwerpen kan behandelen
- Snap laatste vraag niet, niet eenduidig gesteld
- 2* soms wordt politiek langdurig. Tijd niet goed ingeschat.
- 3 en 5* Te weinig ruimte voor rondvraag, de besluitronde is er niet voor veel actuele vragen
- Rondvraag in kamer niet in raad. Raad is veel te passief in haar agendastellende rol. Heeft niet echt met vergadersysteem te maken, eerder met afwachtende houding.
- Te veel losbladige nazendingen zijn erg onoverzichtelijk en vaak niet binnen afgesproken behandeltermijn. Voorzitters moeten dan consequent agendapunten weigeren waarvoor stukken of aanvullingen te laat zijn.
- 'Is nog minder kaderstellend, nog meer volgend, dus heel weinig initiatieven, is heel jammer
- De vele vergaderingen maken de raad college volgend en minder sturend. De raad komt hierdoor met minder eigen initiatieven.
- Hier bij 2 antwoorden geen mening omdat ik daar nog geen ervaring mee heb.
- Voor beantwoording van deze vragen moet ik aantekenen daarin als fractievolger nog te weinig ervaring te hebben.
- Vaak toch nog stukken die op het laatste moment binnenkomen. Een als hamerstuk voorgesteld onderwerp krijg je niet meer in de kamerronde.
- Bij punt 5: goed nadenken hoe

Doelstelling efficiënt

- Hier ligt een moeilijk punt. Door de invulling van de politieke avond worden veel kamers bemenst door een meerderheid van fractievolgers. Dit kan volgens mij niet de bedoeling

zijn. Zeker bij grotere partijen is het vreemd om alsnog een fractievolger aan tafel te hebben, terwijl een raadslid op de tribune zit. Voor kleinere partijen geldt dat men keuzes moet maken.

- Vergelijking met oude stelsel is onmogelijk voor nieuwe raadsleden. De vragenlijst lijkt zich erg te richten op raadsleden die ook de vorige periode al in de raad zaten. Dat vind ik fout.
- Dat dubbele debat vindt gewoon plaats en met name de kleinere partijen maken zich daar schuldig aan, dat is jammer.
- De besluitvorming verloopt sneller, maar besluiten worden vaak minder afgewogen genomen.
Dubbel debat is een terugkerend fenomeen door slechte communicatie binnen de fracties.
- Het verwijzen in de besluitronde naar debat uit de kamerronde maakt de discussie moeilijk te volgen voor mensen die er niet bij waren
- 4* Maar dat is niet goed
- Er vallen nu ook gaten in de avond waar zelfs lobbywerk niet verricht kan worden omdat een ander weer wel aan het vergaderen is.
- Door tijdsgebrek kom je in de kamer bijna niet aan debatteren toe
- het vergaderen kost nu veel minder tijd vergeleken met oeverloze commissievergaderingen vroeger
- er worden nu teveel politieke avonden gepland, bijvoorbeeld rond begroting. vier of vijf achtereenvolgende woensdagen een politieke avond vind ik teveel.
- Gericht kiezen is een probleem voor kleinere partijen, omdat de mogelijkheid bestaat dat er in alle vier de kamers bijvoorbeeld een punt voor sociale zaken wordt behandeld en er maar 1 fractievolger voor is.
- In raadkamers komt het vaak nauwelijks tot debat, geen tijd
- Absoluut mislukt. Geen tot weinig tijd voorrelatievorming/ samenwerking fractiespecialisten. Raad is veel meer volgend dan initiatiefrijke
- Door de indeling in hamer, debat en stemstukken is gevaar op dubbeldebat niet al te groot.
- Door veelheid aan onderwerpen en kamers moeten we vaker nieuwe onderwerpen doen >> dit vind ik positief
- een brede kennis van zaken is goed voor de geloofwaardigheid van de politiek
- Hierbij wel meenemen dat bemoeienis niet inhoudt dat daarmee de interesse voor andere zaken moet wegvallen omdat die in mogelijk 3 andere kamers besproken worden.
- Dubbel debat is niet volledig uit te sluiten. Snellere besluitvorming houdt altijd het risico van onzorgvuldigheid in zich. Mijn persoonlijke belasting is minder geworden, door parallelle sessies kan ik minder portefeuilles houden.
- In het oude systeem kon ook ieder raadslid kiezen uit de agenda
- 'ook voor deze categorie geldt een vergelijking met eerdere situatie. Is voor mij n.v.t.

Belangrijkste winst

- Levendigheid en het contact met burgers.
- Hier kan ik niet over oordelen.
- Het kost minder tijd. Voor werkende mensen is dit nu in de avond gunstiger
- Sneller 'to the point' moeten komen maakt dat er beter vergaderd wordt. geen ellenlange vergaderingen meer
- Dat sommige agendapunten als hamerstuk behandeld kunnen worden. Dat scheelt overbodig debat over onbelangrijke agendapunten.
- Geen onzinnige debatten
- Geconcentreerd vergaderen
- Snellere besluitvorming waardoor de tijdsdruk bij ambtenaren is verminderd en daardoor de verhouding tussen politiek en ambtenaren sterk is verbeterd.
- Meer dynamiek, meer aandacht voor geïnteresseerde burger en duidelijke afbakening door behandeling in kamerrondes.
- Tijdwinst

- De technische vragen apart
- Debat in besluitronde beperkter qua onderwerpen en daardoor beter van kwaliteit
- Gezellige kakafonie
- Coalitie kan voortzetting van debat in besluitronde voorkomen door huidige systeem dat stuk bij meerderheid van stemmen een stemstuk wordt
- minder tijd is toch minder geouwehoer
- Met druk bezette baan is dit voor fractievolger heel fijn, maar in feite is het te weinig om alles af te handelen. Blijkt ook in praktijk > > toevoeging avonden < <
- Snel reageren, effectief, eindelijk af van oeverloos vergaderen
- Goed om met voltallige raad en fractie bijeen te zijn
- Verhoogt samenhangsgevoel en overleg
- Het principe zou goed moeten zijn maar door het falen op onderdelen wordt het niet goed
- minder vergaderen. meer hoofdlijnen
- Er zijn meer contacten tussen burgers en raadsleden.
- Tijd
- Duidelijke tijdsafbakening van agendapunten
- Technische vragen nu face tot face is goede verbetering
- Technische vragen rond beperkt goed
- 'Meer tempo in avond als geheel gekomen, daardoor meer energie in debatten en ontmoetingen.
- Groot voordeel is gelegen in het feit dat een onderwerp niet eerst in 2 of 3 commissies moet worden behandeld
- meer contact mogelijk met burger
- Geen ellenlange debatten en uitlopende vergaderingen!
- Het feit dat er avonden in beslag genomen worden door het politieke werk.
- Meer dynamiek door verschillende rondes en locaties
- efficiëntie, minder tijd
- minder vergaderingen
- tijdwinst

Pijnpunten

- Tijdsdruk, minder specialisten meer generalisten, onvoldoende voorbereidingstijd en gebrek aan gedegen verdieping in de materie, grote afwezigheid van Raadsleden tijdens besluitenronde door hoge vergaderfrequentie.
- Zoals eerder gezegd: het grote aantal volgers dat mede de lijn bepaalt van de discussie en de besluitvorming.
- Dat er nog veel te veel technische vragen in de kamerronde gesteld worden waardoor debat tussen politieke partijen niet goed op gang kan komen.
- Er ligt teveel de nadruk op de tijd en te weinig op kwaliteit van het debat en zorgvuldigheid.
- Ook is er te weinig contact tussen woordvoerders op een bepaald beleidsterrein. Alles wordt te los, te atomistisch.
- Te weinig ruimte voor goede debatten
- De Raad is vergruisd, waardoor de invloed van de Raad feitelijk afneemt.
- *Voor mij persoonlijk mis ik de comm.vergaderingen stadsgebieden op locatie en de daarbij horende werkbezoeken.
- *Snelle wisselingen tussen de kamerrondes
- 'Er is soms wel erg weinig tijd en regelmatig twee onderwerpen uit mijn "portefeuille" tegelijk in kamerronde (dus moet ik kiezen).
- Kom onvoldoende toe aan controlerende taak.
- Te weinig ruimte voor debat
- onzorgvuldige besluitvorming, jactigheid v.h. geheel m.n. pauzes, in praktijk meer druk op de agenda, veel halve uren worden vermorst omdat iets kamerstuk bleek, veel herziene gewijzigde agenda's, vele nagezonden stukken
- Onzorgvuldig en tijdrovend

- beperkte tijd leidt tot onzorgvuldige snelheid
- tijdsgebrek
- Jammer dat er niet meer publieke belangstelling is We hadden de hoop dat dit nieuwe systeem dit zou bevorderen
- Te weinig debat.
- Te veel zaken die niet besproken worden en nu door het college afgehandeld worden.
- De raad dreigt te veel op afstand te raken.
- De raad moet meer de agenda zelf gaan opstellen
- 'De grote vraagstukken worden er te snel doorgejast, aangezien voor de collegepartijen deze avonden minder belangrijk zijn, omdat door het collegeakkoord alles dichtgetimmerd is.
- Dat raadsleden niet kort en krachtig standpunt kunnen neerzetten. Fractievoolgers hebben daar vaak nog meer last van.
- 'Voor nieuwe fractievoolgers is er geen leerproces d.m.v. collega fractievoolgers.
- Alles gaat te snel in te korte tijd waardoor de controlerende taak onvoldoende verantwoord kan worden uitgevoerd.
- Rommelig. Gefragmenteerd
- Onzorgvuldige besluitvorming. Atomisering besluitvormingsproces. Chaotisch proces.
- Dat het niet het geschikte middel is om het doel van het stelsel te bereiken met een wijziging alleen in de structuur, los je geen probleem in de cultuur op.
- De burger moet vooraf goed selecteren waar hij bij aanwezig wil zijn. Zoals eerder geschreven kan hij maar in 1 kamerronde tegelijk aanwezig zijn. Dit geldt natuurlijk ook voor de raadsleden, die soms tegelijkertijd hun onderwerpen in meerdere kamers tegelijk behandeld zien.
- controlerende rol van raad valt weg met dit systeem, vooral voor kleinere partijen
- Ik had gehoopt met dit systeem winst te kunnen boeken t.o.v. het oude systeem. Ik ben geen voorstander van het terugkeren van het verouderde systeem.
- 'Voor burger en raadslid/fractievoolger: 4 onderwerpen tegelijkertijd behandelen, waarvan er maar 1 kan worden bijgewoond.
- teveel parallelle sessies
- Het is rommelig, iedereen loopt van hot naar her. Overall is tegelijkertijd wat. Gaat ten koste van adequate info-verstrekking. Dossiers kunnen na een vergadering niet afgesloten worden
- Te weinig tijd in de kamers omdat fractieleden geen goed debat voeren, overbodige vragen stellen, etc.
- te weinig tijd voor goede besluitvorming
- 'tijdsdruk

2 Opmerkingen portefeuillehouders

Opmerkingen/suggesties Burgerronde:

- Burgers geven soms informatie die niet juist is, maar ter plekke niet weersproken kan worden.
- Het grootste nadeel van commissie (detail- en technische vragen) wordt met de informatieronde opgelost. Vroeger moesten ambtenaren tijdens commissie lang wachten tot hun voorstel aan de orde was, nu hoeft men allen nog aanwezig te zijn tussen 1800 en 1900 uur. Scheelt een hoop salaris :-)

Opmerkingen/suggesties Kamerronde:

- Te weinig tijd voor beantwoording vragen door wethouder.
- als portefeuillehouder verlies je volstrekt het zicht op wie woordvoerder over wat is. Dat komt de cohesie binnen de raad en de afstemming tussen raad en college niet ten goede.
- Voorts zou er ruimte moeten zijn voor meldingen door het college aan raad over andere dan geagendeerde onderwerpen
- Behandeltijd is soms voldoende, soms niet
- Tot de kern van de zaak komen gaat steeds beter
- profilering/argumentatiemogelijkheden voor portefeuillehouders zijn echt veel te weinig
- Zou soms wel politieke avond willen hebben over één thema, bv Koers West of WMO
- Bij sommige voorstellen is er te weinig tijd, bij andere hadden we tijd over; verspilling van vergadertijd. Oplossing: een Kamer per portefeuillehouder

Opmerkingen/suggestie Besluitronde:

- Er zou nog meer debat kunnen zijn tussen fracties. Het zijn nog te vaak statements of vragen aan het college. Nu de spreektijdsregeling is afgeschaft gaat er wel erg veel spreektijd naar kleine partijen
- Kwaliteit van het debat steeds beter
- Zowel coalitie als oppositie heeft voldoende mogelijkheid tot argumentatie/profilering
- Ik zou de volgende volgorde beter vinden:
 - week1 Kamerronde van 1800-2200 uur
 - week2 alleen raad van 1930-2200/besluit
 - week3 Kamerronden
 - week 4 besluit in raadZo hou je snelheid en voldoende tijd

Opmerkingen bij doelstellingen

- Wat betreft versterking contacten Raad-inwoners. De bestaande contacten van de bekende personen en instellingen weten de weg ook nu makkelijk te vinden. Het is niet zo dat er nu breder geïnteresseerde mensen op de politieke avond afkomen.
- Er laten zich meer burgers zien en dat is erg positief. De vraag is in hoeverre die burgers de inwoners vertegenwoordigen.
- De raad heeft misschien indruk dat ze nu meer dan ooit sturend bezig zijn, maar ik kan uit ervaring zeggen dat het minder dan ooit is. De wethouder kan geen informatie-relatie opbouwen met deel van de raad (commissie) en kan dus ook niet bijgestuurd worden, hooguit bij raadsvoorstellen, maar dat is niet alles was hij/zij doet

Belangrijkste winst

- procesgang is helderder en compacter. Men moet in het debat meer to- the-point zijn. Besluitvormingstraject is efficiënter zonder verlies aan zorgvuldigheid
- Efficiënter.
- Belangrijkste punten in de raad
- Efficiënter vergaderen
- Meer tijd/rust voor inspraak

- Beter overzicht wat er in totaal besproken wordt. Voorheen wist je dat alleen van je eigen cie's
- Betere schifting tussen hoofdzaken en minder belangrijke punten
- Vast ritme, iedere 14 dagen, het feit dat iedereen er dan is, die avond kun je ook in wandelgangen veel doen
- Je kunt nu op dinsdag en donderdag andere zaken plannen
- efficiëntere vergaderingen, minder tijd op stadhuis
- snelheid besluitvorming
- Voorkomen van ????
- Minder stadhuis-gericht??
- Geen detail- en technische vragen in de opiniërende rondes
- Efficiënter vergaderen
- 'Efficiency en meer tot de kern komen

Pijnpunten:

- Ik had verwacht dat er daardoor ook meer nieuwe burgers op het proces af zouden komen en dat de belangstelling groter zou worden. Dat is niet het geval. Jammer. Misschien duidelijker de agenda (cq de "interessante onderwerpen" op de agenda van een pol avond) naar buiten communiceren
- Bijpraten raadsleden over de stand van zaken.
- Minder binding tussen woordvoerders op één terrein
- Minder binding portefeuillehouders-woordvoerders
- Er is geen ruimte voor overleg raad/college over onderwerpen die nog in beginfase van planning zijn
- Soms komt wethouder niets een meer aan bod, moet antwoord schriftelijk, levert veel bureaucratie op
- Het zijn wel lange intensieve avonden, ik ben kapot aan het einde
- Borrel na afloop heeft teveel incrowd-karakter, loopt soms ook uit de hand
- Relatie/binding tussen/in raad
- Aandacht voor grote en complexe zaken
- Geen informatie-relatie met portefeuillehouders
- relatie raad-college is vooral een papieren relatie geworden, we schrijven elkaar brieven
- Opiniëren en meningsvormende debat

3 Opmerkingen bezoekers

- stel voor eenieder toegankelijke voorzieningen op een vaste plek in de hal beschikbaar, zodat zaken direct per email bekrachtigd kunnen worden (pc's en/of laptop)
- Het "gevaar" van de politieke avond is wel dat een besluit minder gewogen tot stand komt. Nadere informatie uit de Burgerronde, kan onvoldoende beantwoord worden in de kamerronde. Soms zal dan iets op dezelfde avond - alvorens te komen tot een besluit - nog gerepareerd moeten worden.
- Ik vond het allemaal nogal gehaast, onaf.
- Het heeft de schijn van veel dynamiek (en burgerparticipatie/inspraak), terwijl m.i. de agendapunten afgeraffeld worden en onduidelijk is wat waar thuishoort, wat de bevoegdheid is van de versch. rondes.
- planning van onderwerpen in de besluitronde is vaak onduidelijk, daardoor moet je vaak heel vroeg aanwezig zijn en lang wachten. soms worden punten op het laatste moment niet behandeld en ben je voor niks gekomen. de inspreektijd is veel te kort als er veel sprekers zijn. het was prettiger om in te spreken in de commissievergadering; dan ligt het nog vers in het geheugen en wordt het betreffende onderwerp meteen daarna behandeld. Nu zit daar heel veel tijd tussen.
- Tijdens kamerronde geen of weinig tijd voor de wethouder om te reageren op vragen of opmerkingen. Het heen en weer geloop c.q. in en uit geloop is heel rommelig (geen looptijd/wisseltijd ingecalculeerd). Raadsleden en wethouder zijn daar ook zo druk mee plus met het overleggen/praten met elkaar dat er heel weinig of geen tijd is hen te spreken of om je gesprek(je) af te kunnen maken.
- op dit moment nog niet wellicht later
- 3 minuten inspreektijd is te kort (vaak een half verhaal afraffelen). Groter bezwaar is de ont-koppeling van inspreken en beraad. Mijn keuze: 'n korte Burgerronde voor onderwerpen die niet op de agenda van de politieke avond staan. De overige inspraak in de kamerrondes laten plaatsvinden. Minder stoelendans en het gelijk oplopen van meerdere gerelateerde onderwerpen. Koppeling inspraak-bespreking verhoogt de kwaliteit van de bespreking en het meenemen van alle facetten van de inspraak.
- Betere en up to date info over de avonden via internet, met een presentatie van het programma met aanvangstijden.
- Avonden interessant en levendig, toch terug naar de oude situatie. Veel betere gelegenheid om met de wethouder raadsleden, fractievolgers te praten. Telkens ergens anders naar toe. Nu kunnen bijv Werk en Inkomen meerdere personen het behandelen, verwarrend. Nu veel gehaaster. Ook als er te veel sprekers tijdens de inspraakronde zijn. Tijdens de kamerronde komt menig maal een onderwerp in tijd nood. De kwaliteit komt niet ten goede. Er wordt echt niet efficiënter vergaderd.
- De wachttijd tussen de rondes is lang. De tijd voor overleg in de kamers en daarna in de fracties voor dat de gemeenteraad begint is wel erg krap voor complexe zaken.
- Het is niet duidelijk hoe de burgerronde zich verhoudt tot de kamerronde. Als een spreker een onderwerp te berde brengt, vind ik het een goede zaak als duidelijk en met redenen omkleed door de afzonderlijke partijen wordt aangegeven waarom en hoe ze het betreffende onderwerp wel/niet agenderen in een van de vervolgronden. Zoals de zaak er nu voorstaat worden er enkele vragen gesteld en daar lijkt het dan bij te blijven.
- '- serieus naar de bezwaren luisteren;
- - geen suggestieve vragen stellen;
- - kennis nemen van het dossier;
- De standpunten mogen natuurlijk verschillend zijn, maar de wijze waarop diverse raadsleden hebben gereageerd op mijn inbreng, had weinig te maken met het op een behoorlijke manier ingaan op de door mij geformuleerde bezwaren. Voor mij en mijn cliënten heeft het inspreken geen enkele zin gehad. Voor de goede orde het gaat dan om de wijze waarop de besluitvorming is verlopen.
- Doordat burgerronde en kamerronde zijn losgekoppeld heb je als spreker het gevoel er toch niet echt bij te horen. Zeker als niet alle partijen bij de burgerronde aanwezig zijn.

- Tussen burgerronde, kamerronde en besluitronde zit te weinig tijd om argumenten nog eens informeel toe te lichten. Temeer daar de raadsleden dan veel meer te doen hebben. De strikte tijdslimiet zorgt ervoor soms voor dat de inbreng niet helemaal uit de verf komt.
- de inspreek tijd is erg kort men kreeg 2 a 3 min .
- er word weinig tot geen tijd gegund, daar men haast heeft om alles op tijd te stoppen .
- De indruk van veel mensen is dat het inspreken geen zin heeft, daar men toch al een besluit/mening heeft, door de korte tijd word dit al snel bevestigd .
- Het is wel een hele lange avond, voor iemand met een achtergrond in de psychiatrie i.e.g. wel. Daarom zijn wij alleen bij de Burgerronde aanwezig geweest. Het debat volgen lijkt me boeiend, maar ik zie dan erg op tegen de lange zit.
- Door waarschijnlijk tijdgebrek worden details wel eens over het hoofd gezien, detailfouten
- contacten met politici zijn niet mogelijk, die hebben het te druk met voorzitten en onderling contact
- geef burgers de kans een ambtenaar te spreken, 2 keer is het mij gelukt een ambtenaar te spreken (technische ronde). Daarna hield een oplettende ambtenaar mij tegen
- met deze drie rondes op de politieke avond duur het erg lang voordat alles behandeld is
- het debat is niet meer mogelijk onder deze tijdsdruk
- het is een beetje veel door elkaar lopen en vooral afgehouden worden van de kern van de zaak, het is een beetje een kermis/markt geworden
- ik denk dat de raadsleden op deze manier nog minder grip krijgen op de grillen en de verdeel- en heerspraktijk van het college en de ambtenaren. Maar ik wens jullie veel succes in de kamers en de rondes maar de burgers worden er niet beter van denk ik
- ik was aanwezig bij de besluitronde over het bestemmingsplan Hezelpoortgarage, aangezien ik een bewoner ben. Er waren meerdere bewoners aanwezig. De agenda liep erg uit, waardoor ons punt pas laat aan bod kwam. Wat storend was dat een aantal punten voorafgaan aan ons punt vooral interessant was voor de ambtenaren. Suggestie: let bij het indelen van de agenda dat de burgers eerst aan bod komen. Wordt het niet zo'n lange en saaie zit en blijf je betrokken
- de inspreektijd is alleen voldoende bij grondige voorbereiding en gewendheid kort en bondig in het openbaar te spreken. Hoewel het met uiteindelijk goed lukt, kostte het me behoorlijk moeite de toegemeten tijd niet te overschrijden.
- ondergetekende was de laatste spreker. Omdat mijn voorgangers meer tijd nodig hadden om hun standpunten duidelijk te maken kreeg ik te weinig tijd om mijn zaak goed te kunnen brengen en kan daardoor ook niet genoeg met de raadsleden spreken.
- de politieke avond is naar mijn oordeel een merkbare verbetering in vergelijking met de voorgaande wijze.

4 Opmerkingen ambtenaren

Verbetering:

- Omdat er voor het onderwerp dat op de agenda staat ook echt de tijd kan worden genomen. Vroeger sneeuwden onderwerpen nogal eens onder in de lengte van de vergadering.
- mogelijkheid van beantwoorden van technische vragen. Daardoor heb je een duidelijke rol tijdens de politieke avond.
- strakke agenda. Je weet precies hoe laat je er moet zijn. Niet uren wachten voordat het agendapunt aan de beurt komt.
- het is een dynamisch geheel, veel mogelijkheden tot contact.
- snellere besluitvorming. Er zit een veel kortere tijd tussen college- en raadsbesluit.
- meer contact met raadsleden
- Gelet op tijdsdruk is de vraag of de kwaliteit van de discussie/besluitvorming hier onder lijdt.
- Ik vond het perfect dat binnen een half uur de behandeling in de kamers moest zijn afgerond. Dat verhoogde enorm de besluitvaardigheid. Er werd goed voorgezeten.
- Verbetering: het open karakter
- snellere besluitvorming, minder associatief geklets in de raadkamer (goede voorzitter essentieel) tijdsdruk werkt.
- snellere besluitvorming door hogere frequentie
- geen ellenlange discussies waar je tot na 12 uur bij hoeft te zitten
- meer contact met raadsleden
- Een mondelinge toelichting kan veelzeggend zijn. De mogelijkheid voor ambtenaren om weer gewoon contact met de raadsleden te hebben, vind ik een grote verbetering. In vond de grote afstand die dual met zich meebracht een verarming (naast het goede wat dualisering met zich meebrengt) en ben blij dat de kloof weer gedicht wordt door de huidige opzet politieke avonden. Verder vind ik de doorlooptijden tot veel meer slagvaardigheid leiden.
- 'beter omdat in theorie je technische vragen voorafgaand zou kunnen beantwoorden. Maar in de praktijk valt dat tegen, omdat veel technische vragen toch in de kamerronde worden gesteld.
- informatieverstrekken en besluitvorming op één avond is goed.
- - betere doorlooptijden (meer besluitronden per jaar)
- - meer contactmogelijkheden ambtenaar - raadsleden
- meer ruimte voor informeel contact en er worden meer technische vragen gesteld dan voorheen, maar het zou nog meer mogen. Daarmee zou de kamerronde kunnen worden ontlast.
- De raadscyclus is korter.
- Je pikt ook gemakkelijk informatie uit andere beleidsvelden mee.
- De communicatie tussen raadsleden en ambtenaren gaat sneller. Tevens vind ik het goed dat burgers een betere gelegenheid hebben technische vragen te stellen. Ook de gelegenheid om stands e.d. in de hal te zetten vind ik erg goed.
- Het oorspronkelijke plan om nog dezelfde avond ook besluiten te nemen over de onderwerpen die in de kamerronde worden behandeld, is al snel los gelaten. Meestal vind besluitvorming pas twee weken later plaats. Daardoor lijkt het inmiddels veel op de oude vergaderstructuur met commissievergaderingen en twee weken later besluitvorming in de raad.
- Verbetering, vanwege de toegenomen frequentie en het informatie-niveau.
- Door de kortere vergaderingen wordt er beter prioriteiten gesteld. De discussie is meer to the point.
- 'Het rechtstreekse contact voor technische vragen vind ik een meerwaarde ten opzichte van het vorige systeem.
- Er is tijd om waar nodig met raadsleden te communiceren.

- Directe uitleg/toelichting door de ambtenaar deze is beter op de hoogte van de technische/juridische achtergronden dan een wethouder.
- Een verbetering is dat burgers meer betrokken kunnen worden en dat contact burger/politici meer mogelijk is.
- contacten zijn beter en meer frequent
- contact tussen ambtenaar en raadslid is goed.
- Kost me minder tijd. Werkt ook effectiever voor Raadsleden. Komt uiteindelijke kwaliteit besluitvorming ten goede.
- meer en direct contact medewerkers en raadsleden; efficiëntere infouitwisseling; meer ruimte in debat voor essentie.
- Duidelijk wat_wanneer mijn bijdrage is.
- Beter: Strakkere sturing/organisatie
- Het is goed als raadsleden zich direct bij de verantwoordelijk ambtenaar kunnen informeren over de achtergronden van een verhaal. Jammer genoeg is dat dus pas op de avond van besluitvorming zelf. Beter nog zou het zijn als men eerder gelegenheid had om zich in een onderwerp te verdiepen om zodoende meer tijd te hebben om een standpunt te kunnen bepalen.
- meer contact mogelijk en een beperking van discussies tot de inhoud.
- Efficiënter en beter contact met burger en raadsleden.
- Het directere contact tussen raadsleden en ambtenaren is een verbetering. Ook vind ik de scheiding tussen het stellen van technische vragen/informatie uitwisseling en de politieke behandeling een verbetering.
- Ik vind het een verbetering dat er rechtstreeks contact met de raadsleden mogelijk is. Helaas worden er maar weinig vragen gesteld. Zo zou er bv van te voren geïnventariseerd kunnen worden of er vragen zijn. Zo nee, dan kom je niet. Dit om te voorkomen dat je er een uur voor niets zit en vervolgens nog een uur moet wachten tot je onderwerp in de kamer behandeld wordt.
- Ambtenaren krijgen een veel beter beeld van de gevoeligheden en interesse van de raad. Dit leidt tot verbetering van het informeren van de wethouders
- voor raadsleden direct contact met de inhoudelijk deskundige
- Alles wordt op één avond georganiseerd.
- relaxter contact dan voorheen. Het marktidee werkt hier goed door. De oude werkwijze werkte op zich ook wel goed.
- 'frequentie is hoger, besluitvorming sneller, contacten makkelijk te leggen
- beperkte verbetering omdat er wel informeler overleg is, maar minder de mogelijkheid om presentaties te geven voor de complete commissie
- Het beeld van een "markt" verlaagt de drempel. Het systeem is voor nieuwelingen misschien ingewikkeld.

Verslechtering

- raadsleden maken weinig gebruik van de mogelijkheden tot technische vragen. Ze stellen in de kamerronde technische vragen ipv in de technische ronde, of vragen die op het grensvlak liggen. Dat is jammer.
- Verslechtering: in commissies werd dieper ingegaan op de inhoud
- Ik vind het een verslechtering omdat je in de oude commissievergaderingen bij moeilijke dossiers een beter beeld kon krijgen van de politieke opvattingen. Daarnaast heb ik meerdere malen gemerkt dat mijn aanwezigheid op de avond, in de vorm van functionele inbreng, volstrekt zinloos was.
- Verslechtering vanwege de onmogelijkheid om de Raad te informeren zonder onderliggend Raadsvoorstel.
- het is oppervlakkiger. Snelheid van besluitvorming is positief.
- Voor insprekers is de tijd die zit tussen inspreken en besluitvorming lang. Reactie van wethouder is uiteraard even snel als voorheen.

- punten die bij elkaar horen, staan in de besluitronde soms ver uit elkaar. gevolg: lang wachten. agenda niet bekend. Punten schuiven door. Je wacht voor niks. Inforonde slecht bezocht terwijl er wel vragen zijn.
- Technische vragenronde valt samen met burgerronde.
- Raadsleden stellen vragen meestal in dagen voorafgaand aan politieke avond, waardoor technische vragenronde overbodig is
- Tussen technische vragenronde en kamerronde is geen gelegenheid voor terugkoppeling met wethouder.
- Als er insprekers zijn, zijn raadsleden geneigd agendapunt door te schuiven naar volgende politieke avond.
- Voorheen waren burgerronde en kamerronde met elkaar verweven in commissievergadering, waardoor je totaaloverzicht kreeg. Bij politieke avond krijg je dat overzicht alleen als je blijft wachten.
- Opzet van politieke avond komt chaotisch over en lijkt vooral gunstig voor raadsleden. Ik vraag me af of het klantvriendelijk is. Een burger moet van 18.00 tot 23.00 uur aanwezig zijn en loopt dan ook nog de kans dat een voorstel wordt doorgeschoven, waardoor hij/zij op herhaling moet.
- Het voelt persoonlijk niet zo efficiënt om in een kamer te wachten tot er een vraag gesteld gaat worden. Als er geen vragen komen (bij mij het geval), zit je een uur te wachten. Volgens mij zou het efficiënter zijn om van tevoren de vragen te inventariseren, zodat er gericht antwoord gegeven kan worden en er alleen de ambtenaren zijn die noodzakelijk zijn.
- Slechter: beperkte mogelijkheid voor debat in kamers want tijdsplanning regeert
- Tijd is kort en omgeving hectisch.
- Kost veel inzet ambtelijke capaciteit. Technische vragen zouden eerder gesteld moeten worden, niet op de avond zelf.

Opmerkingen:

- Aandachtspunt: Burgerronde / Informatierond direct voorafgaand aan het moment van bespreking in de Kamer / Besluitvorming is mijns inziens niet altijd handig. Ik kan me voorstellen dat de fracties af en toe wel behoefte zullen hebben om iets uit de Informatie / Burgerronde nog te bespreken in de fractie voor het besproken wordt. Mij is bekend dat de gemeente Arnhem om die reden de Info/Burgerrond steeds een week voorafgaand aan de inhoudelijke behandeling plant.
- nadeel is dat de burgerronde gelijktijdig plaatsvindt met de informatieronde-beantwoorden van vragen. Soms komen raadsleden met vragen n.a.v. de inspraak. Tijdens de inspraak komt er ook niemand, dus zit je daar voor niks. Dat doe ik de volgende keer niet meer, dan ga ik eerst naar de inspraakronde en dan naar het kamertje.
- 'Het is vreemd dat ik als ambtenaar een uur lang (= erg lang) alleen in een kamertje moest zitten. Ook de andere ambtenaren werden niet druk bezocht. Dit terwijl op hetzelfde moment elders over hetzelfde onderwerp mogelijk wordt ingesproken.
- het komt voor dat raadsleden een technische vraag die al beantwoord is doodleuk exact zo nog een keer in de raadkamer stellen, lijkt me niet de bedoeling.
- wethouder heeft in raadkamer vaak te weinig tijd om te antwoorden, zou beter moeten
- Ik vind het een prachtig, open en transparante vormgeving. De mogelijkheid tot een warme maaltijd - vanaf 17.00 uur in het restaurant tot bijvoorbeeld 19.30 uur - zou m.i. een grote vooruitgang zijn.
- 'Ik zou willen voorstellen dat ambtenaren niet hoeven te komen als het gaat om hamerstukken. Het werkt verder bijzonder demotiverend om er een uur te zitten en geen enkele vraag te krijgen. Verder is me opgevallen dat sommige raadsleden ruim de tijd nemen voor het stellen van vragen, waardoor andere raadsleden niet de ruimte krijgen om technische vragen te stellen. Misschien kan iemand daar op sturen?
- Ik vond twee onderwerpen in één vergaderruimte voor technische vragen onhandig. Je loopt het risico dat deze niet samengaan.
- vooraf een inventarisatie van technische vragen levert efficiëntie op. Heb nu meerdere malen meegemaakt dat je er een uur voor niets zit.

- Naar aanleiding van de 1e politieke avond, was je beter voorbereid op de volgende. Op grond hiervan is ook verzocht om een schriftelijke informatieronde en dat is bij de Jaarrekening ook gebeurd. Dit is wel prettig. Tijdstip van de daadwerkelijke besluitname is wel laat gelet op de afstand die ik nog moet afleggen naar huis, maar gelukkig kan het ook nog via internet gevolgd worden
- Alles lijkt te zeer onder tijdsdruk te staan, en vanwege het feit dat sommige wethouders en raadsleden over meer programma's gaan af en toe chaotisch. In mijn optiek wordt er in de planning/agendering te weinig rekening gehouden met burgers die inspreken of een onderwerp willen volgen.
- doorgaan.
- 'Ik heb het idee dat de politieke avond bij de burger weinig tot niet bekend is, hier zou misschien meer publiciteit aan kunnen worden gegeven.
- De inrichting van het Stadhuis (m.n. de Gebr. van Limburgzaal) is onvoldoende niet afgestemd op de Politieke avond.
- De in deze enquête gesuggereerde mogelijkheid om als ambtenaar in de Burgerronde informatie te kunnen/moeten verschaffen was mij onbekend.
- 'Behandeling in burgerronde en uiteindelijke besluitvorming liggen ver uiteen.
- 'In de praktijk stellen veel raadsleden in de kamerronde technische vragen en zijn ze niet bij het technisch vragenuur aan komen kloppen. Het nieuwe systeem vraagt ook van raadsleden zich aan de spelregels te houden.
- Complimenten voor de griffiemedewerkers voor de organisatie van deze avonden.
- Raad houdt zich niet altijd aan afspraken. Reactie van college wordt daardoor soms krap. Kan beter.
- Het loopt redelijk chaotisch. meer lijn brengen in bewegwijzering en meer tijd inlassen voor technische informatie, zeker als die plenair is
- de stands komen onvoldoende uit de verf; zou veel meer effect kunnen hebben.
- Hectisch
- Ik heb geen enkele vraag gekregen. Het ging over een stuk waarvan in het presidium ook al was afgesproken dat het een hamerstuk zou worden. Dan had in eigenlijk ook niet meer hoeven komen.
- Ik heb een voorzitter gemist tijdens de presentatie die wij voor de raadsleden moesten houden. Daardoor was het niet duidelijk wanneer we konden beginnen en verliep het stellen van vragen na de presentatie erg rommelig. Ook was niet duidelijk of ook burgers dan vragen mogen stellen.
- Voorkom kort voor pol.avond een stortvloed van vragen. (Vb: 1 dg tevoren 33 vragen! van fractie)
- Verwachte presentaties duidelijker en vooral tijdig aangegeven. Nu soms nog verwarring.
- presentaties over belangrijke thema's in de raad laten verzorgen, met de mogelijkheid om daar in de kamerrondes over te spreken
- Doorgaan, verder uitwerken/ verfijnen in de lay-out vooral voor mensen die voor de eerste paar keren er zijn. Misschien meer tijd voor mensen om informeel met raadsleden te spreken.

5 Kencijfers

De voor deze bijlage gebruikte kencijfers voor de Politieke Avond hebben betrekking op de periode mei tot en met december 2006. Om vergelijking met cijfers over het oude systeem te kunnen maken vermenigvuldigen we de kencijfers van de Politieke Avond met een factor 1,5. Zo worden de gegevens over de 8 maanden waarin het nieuwe systeem gefunctioneerd heeft opgerekend naar een cijfer voor 12 maanden, een jaar.

Aantal vergaderingen en vergadertijd

Door de Politieke Avond is het aantal vergaderingen van de gemeenteraad sterk beperkt:

jaar	aantal	toelichting
2003	79	
2004	85	
2005	71	
2006	25-28	1.5 * 16 a 19

In de jaren 2003-2005 werden er steeds zo'n 70-80 raads- en commissievergaderingen gehouden. Vanaf mei 2006, 2/3 van het jaar, functioneert de Politieke Avond. Er zijn 16 reguliere bijeenkomsten en 3 speciale (installatie raad, afscheid burgemeester) geweest. Trek je dit door naar een heel jaar dan kom je uit op zo'n 25-28 vergaderingen. Bij het instellen van de Politieke Avond werd uitgegaan van 20 bijeenkomsten per jaar.

Het aantal vergaderingen is niet voldoende om een goede vergelijking te maken tussen het tijdsbeslag van het systeem Politieke Avond en dat van commissie- en raadsvergadering. Immers, de Politieke Avond is voor alle raadsleden en fractievolgers bedoeld en een commissievergadering niet. Daarom proberen we een schatting te maken van het aantal uren dat er in het oude en nieuwe systeem aan bijeenkomsten wordt besteed.

In het oude systeem werden jaarlijks ongeveer 10 gemeenteraadsvergaderingen gehouden, die duurden van 16.00 tot 18.00 uur en vervolgens van 19.30 tot 23.30, bij elkaar 6 uur vergadertijd per persoon per avond. Bij 39 raadsleden betekent dat $39 * 10 * 6 = 2340$ vergaderuren.

Daarnaast waren er ongeveer 60 commissievergaderingen met een gemiddelde duur van 4 uur, waarvoor per partij 2 afgevaardigden verwacht werden (bij 9 partijen 18 mensen). Dat komt op $60 * 4 * 18 = 4320$ vergaderuren.

In totaal vroeg het oude systeem voor raads- en commissievergaderingen dus $2340 + 4320 = 6660$ vergaderuren.

In het nieuwe systeem begint de avond met van 18.00 tot 19.00 uur de Burgerronde, waarbij per partij (10 in totaal) een vertegenwoordiger verwacht wordt, 10 uur vergadertijd dus. Omdat er soms, bij teveel sprekers parallel in twee zalen een Burgerronde gehouden is verdubbelen we dit aantal tot 20 uur. Daarnaast is het ook voorgekomen dat er tijdens de Burgerronde een bijzondere toelichting te volgen was. Daarvoor reserveren we per partij gemiddeld een uur per avond. Bij elkaar komt dat op $3 * 10 = 30$ vergaderuren per avond voor de Burgerronde.

In de Kamerronde worden maximaal 16 sessies van een half uur gehouden, waarbij ook van iedere partij een raadslid of fractievolger verwacht wordt: $16 * 0,5 * 10 = 80$ uur vergadertijd.

De avond wordt afgesloten met van 21.30 tot 23.00 de Besluitronde, voor alle raadsleden: $1,5 * 39 = 60$ uur vergadertijd.

In totaal kost één Politieke Avond dus $30 + 80 + 60 = 170$ uur vergadertijd.

Bij een gepland aantal van 20 Politieke Avonden per jaar betekent dat 3400 vergaderuren. Bij een aantal van 25 Politieke Avonden, wat volgens de ervaring in 2006 reëler lijkt, 4250 vergaderuren.

Ook deze vergelijking en berekening is indicatief. Zo gaan we zowel in de oude als de nieuwe situatie uit van de maximale opkomst. Ook is het op de Politieke Avond zo dat raadsleden en fractievolgers op de publieke tribune kunnen zitten bij de behandeling van een agendapunt in Kamer of Raad, terwijl zij niet aan de vergadering deelnemen. Moet je dit meerekenen of niet.

Het verschil tussen beide systemen is echter zo groot dat je ondanks deze slagen om de arm wel kunt zeggen dat het Politieke Avond veel minder vergadertijd gebruikt dan het systeem van commissievergaderingen.

Agendapunten en hamerstukken

Een van de kenmerken van de Politieke Avond is de invoering van het onderscheid hamer-, stem- en debatstuk. In het oude systeem kwam deze indeling niet voor, daardoor is het moeilijk een goede vergelijking tussen de twee systemen te maken. Wel kun je vergelijken hoeveel onderwerpen er in het oude en nieuwe systeem in de gemeenteraad besproken zijn.

	2004	2005
aantal agendapunten	321	334
geen spreektijd	115	101
wel spreektijd	206	223

Zowel in 2004 als 2005 waren er ruim 300 agendapunten. Een derde daarvan betrof stukken waarover niet gesproken is. Voor een deel ging het dan om onderwerpen die in de commissie wel besproken zijn, maar in de raad niet. Voor een kleiner deel gaat het om stukken die echte "hamerstukken" (b.v. straatnaamgeving) waren.

Over meer dan 200 agendapunten werd in de raad gesproken.

	PA	PA * 1.5
aantal agendapunten	193	300
geen spreektijd	143	220
vooraf al hamerstuk	52	
hamerstuk na Kamerronde	46	
stemstuk	45	
wel besproken/debatstuk	48	75

De kencijfers voor de Politieke Avond betreffen slechts de periode mei-december. Om ze enigszins vergelijkbaar te maken met de jaarcijfers van 2004-2005 zijn ze vermenigvuldigd met 1,5.

Het aantal agendapunten lijkt niet veel te verschillen van dat in het oude systeem. Wel is het aantal stukken waarover in de raad gedebatteerd wordt veel kleiner geworden.

Dit is conform de doelstelling in de raad meer op hoofdlijnen, over de werkelijk belangrijke onderwerpen, te debatteren.

Veel stukken worden niet meer in de raad besproken. Daarvoor zijn er drie verschillende redenen:

- sommige stukken worden al bij het opstellen van de agenda tot hamerstuk benoemd, er wordt vanuit gegaan dat alle partijen het hier mee eens zijn, is dat niet het geval moet men zich melden. Als de inschatting juist is geweest komen deze stukken helemaal niet meer aan de orde
- andere agendapunten worden wel in de Kamerronde besproken, maar daar komt men tot de conclusie dat men unaniem is en dat het stuk in de Besluitronde als hamerstuk kan worden behandeld.
- tenslotte zijn er nog agendapunten waarover men het niet eens is, maar toch geen debat wil voeren. Een stemming zonder debat in de raad vindt men voldoende om het standpunt van de partij duidelijk te maken.

Insprekers

Een van de doelstellingen van de Politieke Avond is het vergroten van het contact met de de betrokkenheid van de burger tijdens de besluitvorming. Daarom wordt geprobeerd de Politieke Avond interessant en levendig voor bezoekers te maken. Maar ook wordt sinds dit jaar veel actiever gewerkt aan het uitnodigen van bezoekers en sprekers. Bij elk agendapunt gaat de Griffie in de ambtelijke organisatie na welke burgers bij het onderwerp betrokken zijn geweest, ze krijgen een brief en worden uitgenodigd voor de Politieke Avond.

Op grond van deze ontwikkelingen zou je een hopen op een grotere publieke belangstelling en een flink aantal sprekers.

Er zijn echter ook tegenkrachten:

- het feit dat er nu veel minder bijeenkomsten zijn maakt dat er minder mogelijkheden tot inspraak zijn.
Er zijn enkele burgers die zeer regelmatig inspreken. In het oude systeem hadden zij daarvoor per gemeenteraadsvergadering meerdere mogelijkheden (zoveel als er commissievergaderingen waren), in het huidige systeem maar één keer per politieke avond.
- nu is een aantal agendapunten al van te voren aangewezen tot hamerstuk, wat aangeeft dat de politieke partijen van plan zijn daarmee akkoord te gaan. Mogelijk remt dat de inspraaklust bij burgers voor deze onderwerpen.
- in het oude systeem gaven politieke partijen vaak aan over brieven van burgers of instellingen te willen spreken in commissies. De briefschrijvers werden dan uitgenodigd om in te spreken tijdens de commissievergadering. In het nieuwe systeem geven de politieke partijen een stuk minder tot bijna niet meer aan een brief te willen bespreken in de Kamerronde. Hierdoor komen er minder briefschrijvers inspreken
- Waren misschien de onderwerpen die in 2006 door de gemeenteraad behandeld werden niet aansprekend en controversieel genoeg?

Het aantal sprekers lag de jaren 2003-2005 rond de 200 per jaar. Voor de Politieke Avond ligt dat cijfer op ongeveer 135 (geschat jaarcijfer: $1,5 * 91$, het aantal sprekers in de periode mei-december). Per saldo dus een daling. Per bijeenkomst is het gemiddelde aantal sprekers echter toegenomen, van 2 á 3 (200 sprekers/80 bijeenkomsten) naar 5 á 6 (91 sprekers/16 bijeenkomsten).

Overigens zou een grotere opkomst van sprekers wel tot praktische problemen kunnen leiden: de tijd en ruimte voor sprekers is beperkt: in de Burgerronde kunnen per avond 6 burgers aan het woord komen. Zijn het er meer dan moet al een dubbele ronde gehouden worden (gelijktijdig in twee zalen). Er kunnen jaarlijks 120 burgers inspreken bij een enkele ronde ($6 * 20$) of 240 bij een dubbele.

